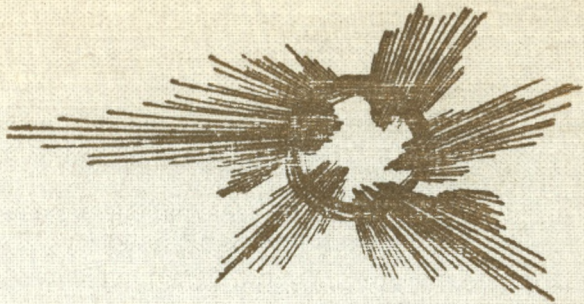
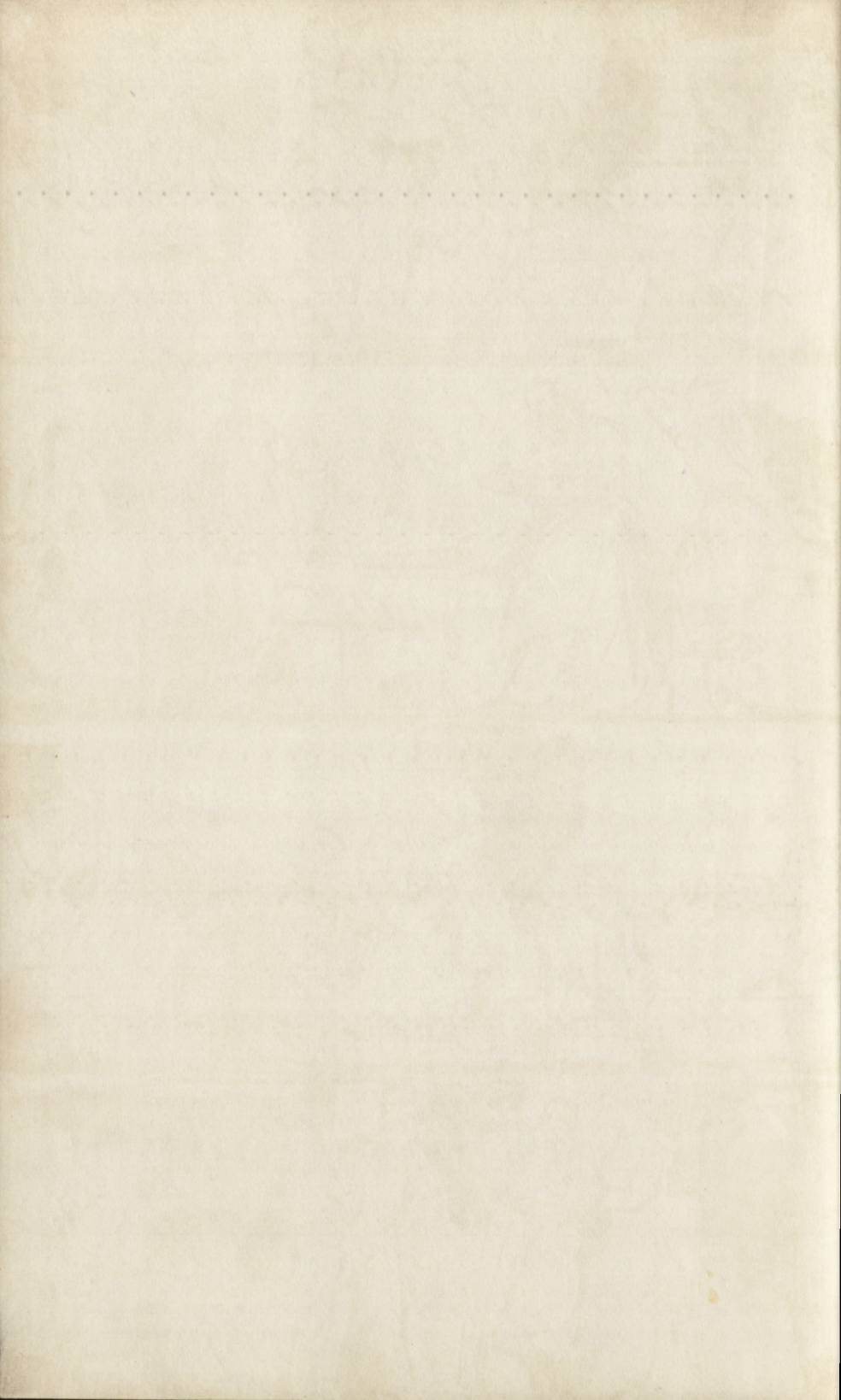

~~90-4~~
39

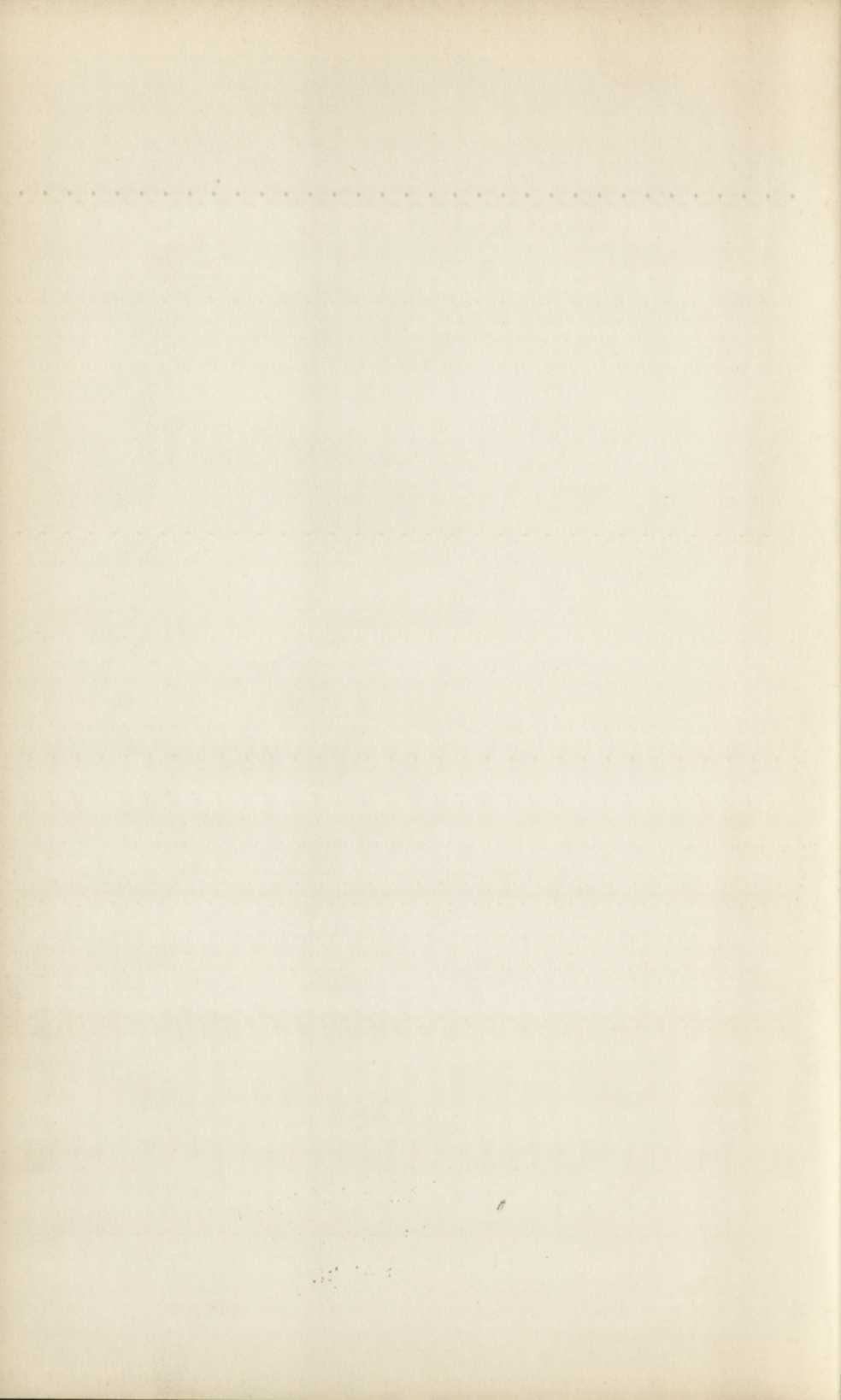

SĒĻUZEMES SESTDIENA

Janus dienu draugam

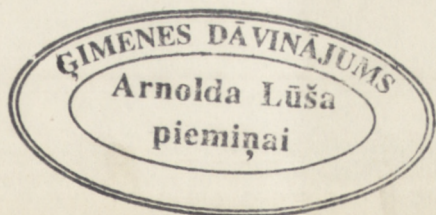
msc. Arnoldam Lūšam
ar brīviskopo tēvīti-

draugam

okt. 1953.

Torontā.

Vēlētāme

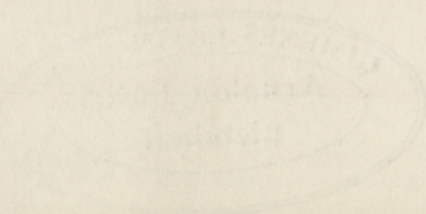

B, 2

Copyright 1953 by DRUVA

All rights reserved. This book, or parts thereof,
must not be reproduced in any form without
permission of the publisher.

For information adress: Valters Ziedinš,
218 Greenwood Ave, Toronto, Ont., Canada.

L 90-4

39

debet.

L
810

Velta Joma

Seluzemes sestdiena
dzejoli

MCMLIII

DRUVAS APGĀDS

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

~~98-19740~~
0307027684

Harija Gricēviča vāks, zīmējumi un tehniskais iekārtojums.

Mates darza

LIEPA

*Manas zemes koks, liepa, lapotni liegu,
Kas tevi dēstīja siltā svešuma krastā?
Vēji pacēla, ziemu dzīdami, sniegu?
Lai sīka sēkliņa tālu ligojas mastā?*

*Rodu tevi te, mātes mīloto koku —
Stāv lauru viducī laipna kuplumā savā.
Lapām pieglaužos, manu svētītu roku, —
Ļauj augu cēlienu dziļā paēnā tavā.*

*Ziedi sariesti, gaidi plaukuma laiku —
Vai sapnī ieraugi liču āriskos vālus?
Veries apvārkšņos, vēro virsotni slaiķu —
Kur tava senmāte ēno sētsvidus tālus? —*

*Manas zemes koks, liepa, lapotni liegu,
Vēl tavas pazares dainu atbalsis glabā —
Klausos nomodu, klausos dienvidus miegu:
Šalc senā skaistumā koka dvēsele labā.*

KRINGELĪTES

*Bij manai mātei kringelišu dārzs,
To salna neskāra, ne asa auka,
Tas sētas pusē saulei pretim plauka
Un ziedēja, un smaidīja viss ārs.*

*Vai puisis gaŗām pajādams no lauka,
Vai ganu skuķis pušķošanās kārs,
Vai jaunas meitas zibīgs acu pārs,
Tur kavējās, kad diena bija jauka.*

*Un krūzēs ieliktas kad tvika tās,
Bij rāma smarža vēsās istabās,
Prieks sestdienīgs un baltām drānām galdi,*

*Un karašas jau krāsni kvēpa saldi —
Bet durvis atvērtās, kad skatu meti,
Dārzs likās Māras segas zelta meti.*

SARKANĀ ROZE

*Un mātei bija roze sarkanā,
Kas plati kuplodama zarus slēja,
Un likās — sēta pilna sārta vēja,
Kad trīskārt ziedēja tā vasarā.*

*Tās pirmos ziedus naktī īsākā
Starp pļavu puķēm ligotājas sēja,
Un rožu dvēšles smārdā iztvanēja
Pie sijas novīstošā vainagā.*

*Bij atvasara zelta vārpām vītā,
Kad atālā kā asins pīles sārtas
Jau otrie ziedi norisa pēc kārtas.*

*Un treškārt, smagas, sirmas salnas rītā
Krūms kvēloja, pirms ziema sniegu pūš, —
Un māte teica: Zied kā sievas mūžs.*

KUMELĪTES

*Bet kumelītes sēja visi vēji
Gar slitmalām, starp jāņogām, ak, Dievs,
Viss zeltbalts ziedēja, kur skatījies,
Kad saules dienā dēstus apravēji.*

*Tur vistas kašņājās, kad neredzēji,
Bij kaķis karstās smiltīs izlaidies,
No mušām mūkot Duksis paslēpies;
Tos uzgāji, ja nātras izbrist spēji,*

*Šai paradīzes dārzā veselīgā, —
Jo tādas tējas neesot pat Rīgā,
Tā māte teica sasedama kopā*

*Pa kuplam pušķim pieticīgo ziedu,
Un smaidīdama skatu skumji viedu:
Zin' zeme zāles cilvēkam un lopam.*

BALTAIS PLIEDERS

*Lūk, liegā kupenā likst sētas mala,
Zieds ziedam pāri kairu dvašu šķiež,
Zib laime daudzstaraina, pumpurs ciešs —
Balts plieders plaucis zemei gaismu daļa.*

*No tēva mājām, — bij tā sapņu sala, —
To māte vedusi, lai saknes vieš
Pie akas sētmalā, un ziedus rieš,
Kad dziesmas skūpstos noreibst lakstīgala.*

*Vai kāzās spraužamu pie zirga loka,
Vai bērū vainagam, kas skumji tvan,
To allaž noliekt cēlās mātes roka.*

*Kad iesvētības bija tev, vai man,
Tā sveces nelauza no kastankoka,
Bet zarus pliederam, kas bitēs san.*

DEVIŅVĪRUSPĒKS

*Pie atvara, kur lazdas aug uz krasta,
Nē, mazliet lejāk, taka tālāk iet,
Tur deviņvīruspēks ik gadus zied
Kā vaska svece saules kalnā rasta.*

*Pa Jāņu starpām, saģērbusies knasta,
Ar baltu lakatu — uz ciemiem, šķiet —
Nē, zāļu zāles salasīt un siet
Ies māte. Pievakarē līgos nasta,*

*Un nolīks klētspriekšā, kur ēnā žūs.
Gan cebrenes, gan trūkumzāles būs,
Gan deviņvīru spēks, kas visām pāri*

*Kā zelta sekste noļuks slābs pār spāri —
Reiz izgudrēm tiks maisīts, virts kā dzira,
Un vīrus cels, kas tikko nenomira.*

PUĶU LAISTĪTĀJA

No liepām medus tvans, no liča siena,
Smags, saules pārtvaicēts un skurbi kārs
Starp divām vēdinās, kur puķu dārzs
Pēc veldzes izslāpis, kad beidzas diena.

Brūns ūdens šļakst uz stāvas takas pliena,
No upes aizdip basu kāju pārs,
Lai slacināts stāds leknākais un vārs
No sīkas sauļas pilna piesmēliena.

Zib zilās kurpītes, likst roze garā,
Rūkts bišu krēsliņos kāpj smaržu spiets,
Sārts nelķēs atplaiksnī pret lāsēm riets,
Kad roka šaltīs ceļas saules starā.

Bet lievenī tai atslīgstot uz sola,
Caur rasu naktij veļas matiola.

SUSĒJA SVEICINA

Dāvināts Jānim Veselim

*Tava Susēja nestingst vairs salta,
Nāk pavasars, pali un ievas —
Ziedu nešlavās tvanīgi balta
Ir lēnīgā upe un sievas,*

*Mērcot audeklus balināt spodrus,
Un velējot, griežot un klājot —
Raugi liganos augumus modrus
Pār gadskārtu tālumiem mājot.*

*Tava Susēja veldzina ilgi —
Kas padzēries bezgala slāpis,
Mūžam neaizvils tālumi zilgi,
Nāks lejās, kaut kalnos būs kāpis.*

*Pasmels pārpilnas tvikušās delnas —
Ir padzerties, mazgāt un svētīt,
Dzelmē aizskalot ciešanas melnas,
Un šķistīties, pārtapt un vētīt.*

VILKĀBELES CILTS

— No kādiem mūžiem? — ļaudis čukstot bijā,—
Tev mūsu laikā ienākt dievi ļāva? —
Ir ģiedra pavērusies gaismas šāva,
Kur stāvi — pilī, svētnīcā, vai rijā.

Un cietāka kā krams, kas dzirkstis šķīļ,
Tev dievareģa piere vieda, stāva.
Tev nepieskaņas putekļi, ne rāva —
Pats sātans tevi vildams nepieviļ.

Vai saulgrieži, vai līnā velaines,
Sīksts, sūrs un ass tu savus augļus nes
Pret pasauli, bet dziļi sevī silts —

Kā uguns zemzemē, ar Dieva ziņu,
Tu svētu auklē senu audžu minu —
Vīrs, sēļos cēlies, Vilkābeles cilts.

DZINTARA DZĪRES

*Aizzūd tumsa un elpa
Klusa top skaistuma telpā,
Acis kā apburtas tiek —
Jābēg, vai jāpaliek?*

*Bagāti godību galdi:
Lāsmo tie liepmedus saldi,
Dzeltānās plūmes un mīests,
Bauskas un Raunas sviests.*

*Viršmedus kameņu šūnās
Smagi līp pilitēs brūnās,
Puru plaukums kā zelts
Cienastā acīm celts.*

*Labiete dzintaru rāda,
Gluda viz brūnganā āda,
Atplaiksnī rotas uz tās
Sauli un asaras.*

LIEPU LAIKĀ

Šai lielo liepu gatuvē man tīksmi tīkas
Pie soļa soli liekot lēnām dziļāk iet;
Zin mīksta medus dvaša sirdi saldi siet
Un sapņiem bagātināt dienas domu dīkas.

Ar spārēm vējā viegli aizzuz sāpes sīkas.
Zaļš zāles miers nāk labu prieka malku liet,
Un liegi modinā no dusas atkal, šķiet,
It visas skurbās, krāšņās, kādreiz dārgās tvīkas.

Stāv saule rāmā pusdienā un silti blāvi
Pār gaišām debesīm kā jaunu sievu stāvi
Peld klusi mākoņi ar zemes ziedu vēdām.

Zem lielo liepu ēnainām un smagām šūpām,
Ar smaržu vainagu un apreibušām lūpām,
Es eju, vasara, pa tavām vieglām pēdām.

LATVIJAS KOKS

*Neba ūdeņu nests,
Skanīgs, brūnganu mizu —
Līdzī svešumā vests
Bēgot, pametot visu,*

*Sīciņš, izrotāts nieks:
Kokā dzintara zīle —
Tagad izredzēts prieks
Acīm klusumā mīlēt.*

*Atšalc egļu sils tavs
Skaņas maigas kā miegā —
Mana mulsdama auss
Slieces dzimtenes sniegā...*

*Tāla vasara tvan
Sveķu vīraku siltu —
Sapņi ceļ tev un man
Atkal uz mājām tiltu.*

ATVASARĀ

E. M. kundzei.

*No vasaras, ko bezdelīgas
Nes prom kā dienas bijušas;
No druvām, kas jau rudenīgas
Pret augļiem ziedus mijušas;*

*No visa skaistuma, kas klaidā
Vēl debesis un zemē mīt —
Man gribas vārdos, domās, smaidā
Jums labasdienas aizsūtīt.*

VASARAS ĀBOLS

*Nenotraukts vētras, viens,
Sīksti ieķēries zarā,
Medus, asins un piens —
Dieva debesu varā.*

*Akmens lingas laists
Tālu nokrita pļavā,
Ābols spīdēja skaists
Zaru šūpulī savā.*

*Pārpilnais zemes galds
Līka smagnējā lokā,
Vasaras ābols salds
Krita saimniekam rokā.*

*Pārplīsa sārtais vaigs,
Šķīda miltaina dzira,
Lūpās izkusa maigs
Auglis, kad lapas bira.*

APMĀKUSIES DIENA

*Ir diena miglā iemigusi,
Un rasā samirkušām skarām
Iet viegli vēla vēsma gaŗām,
Kad debess durvis aizvērusi.*

*Acs meklē pazudušo tāli
Ar saules cildinātiem kalnāiem,
Ar baltiem ceļiem, siliem salniem —
Bet visu aizmilst miglas vāli.*

*Pār rūti norit asra viena,
Bāls rozes zieds pret zemi klanās —
Kā gausa, skumja taisīšanās
Uz dusu ir šī miglas diena.*

ATVASARA

*Es augļu koka ēnā
No saules atpūtos
Un atvasarā rēnā
Pār laukiem lūkojos.*

*Pilns miera caurspīdīga
Gaiss viegli vilņojās
Un pirmā bezdēlīga
Jau spārnos šūpojās.*

*Zelts saules vizmā lija
Un acis migloja —
Tā, kas man māsa bija,
Uz tāli lidoja.*

ZIEMA

*Sniegs klusi lidinājas,
Bez vēja pārslas krīt
Un laukus sedz, un mājas
Vairs nevar saskatīt.*

*Kā bišu spietā liegā
Zib zeme, debesis —
Un baltā ziemas miegā
Dus tinies viss, it viss.*

ZIEMAS SAULGRIEŽOS

Zvaigžņota sega, šaurslieču kamanas, bēris
sniega virpuli skrējiena slaikumā grieza,
līkumu metot. Uzjumās kupena bieza
ābeļu dārzā, — sniegmātes durvis kāds vēris.

Tāltālās, mūžvecās mājās.

Ticēja vecie: Saulgriežu burvība, kūtis
atkal atburti runājot pusnaktī zirgi,
saimnieku saucot; zilēja mūžības mirgu
jaunekļu alkas, sirdspukstus neskaitot krūtis.

Tāltālās, mūžvecās mājās.

Izdega sveces, aizsvīla skujīņa, telpā
zili kvēpdama staigāja viraka dvaša,
svēta nakts tumsa. Aizmīga pasaule plaša
brīnuma mierā, Dievbērna svētītā elpā.

Tāltālās, mūžvecās mājās.

Musu Zeme

ATGRIEŠANĀS

*Uz tevi, mana senā zeme, gāju
aiz gadu tūkstošiem, kur kapu kalni
ar rotu kalumiem un akmens valni,
kur uguns vieta rāda seno māju.*

*Uz senču pili ceļa nezināju,
kaut jūdzu bēri, apsedloju salni —
Caur siliem laidu sapņu sirmo alni
un viņa pēdās sūnās liku kāju.*

*Aiz trejdevītā kalna zāles skauta
un smilšu segta, ogļu kārtas josta,
bij senā pils, kur kaŗa duņās tauta
reiz pulcēta, kur svētku vieta posta —*

*Tā likās tālu sirotājam osta
un patvērums, kad visa dzimta kauta.*

PĀRNĀCĒJS

*Ar spieķi ceļu taustīdams un vārgs,
Pa drupu pilsētu, kas krēslā grima,
Viņš vietu meklēja, kur mātei dzima,
Un bija vienīgs, izlolots un dārgs.*

*Pusaklās acis maldijās un rima,
Kad pretim rēgojās kā sagrauts zārks
Nams sapņos redzētais. Vai skaņa gārgs? —
Viņš zvanu taustot gaidīja un ļima*

*Uz smiltīm oļainām, kas taku klāja.
Nams baisi klusēja. Tik dzelzu margas
Ar asu čikstoņu vējš drebināja,*

*Un matos iekrita kā rokas bargas.
Un saltās lūpās apslāpējis vaidu
Viņš nejuta ne mīlu vairs, ne naidu.*

M U L S U M Ā

Vai liktenis, par tevi, brāl, un mani
Ir ņirgājies, ka klausās mūsos rets?
Vai neskanam kā baznīckalna zvani,
Bez Māras raksta mūsu mūža mets?

Pat priesteri šķiet mulsuši kā gani,
Kad tautas sirdsapziņu sātans prec.
Bet nelga klab, tam aplausi un klani,
Tas tapis aicināts, jo labi lec.

Pret Dieva debesīm ja vēršam vaigu:
Uz rītiem sarkans, vakarpusē melns;
Dzird runās Bābeli no jauna baigu,

Šķiet, Belcebulam pakalpojis velns.
Vai uzieti ir tie, ko neapraka?
Visapkārt plešas sīva liķu smaka.

SONETS AR KODU

*Mēs vārdā saucamies, kas Rainim svēts,
bet esam nelgu bars, pilns izsamisa,
un mūsu spēka dzira — tenku misa,
kāds aizdomu un naida virums lēts.*

*Bet brīves vārds, tā Pirmā izauklēts,
kam trimdā tautai dega dvēse visa,
kā mātes pūra sega — dilis risa,
nu kailums nabagais pēc mājām brēc.*

*Vairs nejēdzam šķirt sarkanu no balta,
kad cirkus būdas taure ausis plēš,
un pasaule tiek melu dzirnās malta.*

*Klūp āksti knūpus, kūleņo un lēš:
Kas latvju vienību lai iedragātu? —
Vien trešā dēla pieri doma tēš:*

Ja piecus ņēmis, Dievs, dod sesto prātu!

MĒS UN VIŅI

*Bij rakstu vīri sanākuši barā
Un vienu, izvēlēto zintis paust,
Tie sāka smalkām smieklu šautrām šaust,
Bet pārgudri viņš šķita cēlies garā:*

*— Mēs tautas drumstala kā lapa zarā,
Ko laika vētrai patiks beigās lauzt,
Mēs varam tikai dzīvos kāri skaust,
Ne tos, kas akli metās nāves varā*

*Pret pārspēku. Vai streļķi tie, vai vēli
Pret krieviem Kursā izniekotie dēli, —
Jo jēgas nav, — viņš piezīmēja gurds,
Kad telpā klusums ieģrima kā murds.*

*Tik sīkai sievai sila sirds un prāts:
Nekas nav velti asnīm samaksāts —*

Jo mūžos goda galds būs viņiem klāts.

SONETS

*Grauzt grūti garozu, ko nenovīd,
Bet īgni atmet it kā suņa tiesu,
Jo nedrīkst nemielotu atstāt viesu,
Sens paradums šobaltu dienu mīt.*

*Kas bijis aizvakar, būs arī rīt
Un nomāks tavu dvēseli un miesu,
To darot trulu, salkušu un liesu,
Ar vienu domu: sevi piepildīt.*

*Cieš visa tauta. Citi te, daudz tur,
Un gaida taisnības un laika jauna,
Kad vecā pasaule, kaut vai aiz kauna,*

*Vels plecos sev, kas latvjiem jānotur
Ir bijis garus, grūtus gadus gūstā,
Ar cerību: Mēs celsimies! Reiz būs tā!*

ZEMGALIETEI

*Kur tava senā sēta, zemgaliet,
Kur kviešu lauki, magonīšu viju,
Kā mātes vilnaine ar sārta dziju
Pa apaudām? Kur tavi dārzi zied? —*

*Tu domās aizklizdama klusu ciet
Ar viedu smaidu: bajāriete biju
Tai vietā raženā, kur tēvi iet
Pa veļu miglu naktīs piesērt riju*

*Ar neizkuļamiem un zelta statiem ...
Jau septiņsimti gadu, astots pusē,
Bet brīvā tauta vergos atkal klusē,*

*Un visos vējos klīst, bet mājās mīt
No nakts uz nakti sapņos — varbūt, rīt
Lemts iet uz Zemgali aiz kara ratiem ...*

SVEŠĀ PUSĒ

*Zeme nesmaržo te
Svēti, smagi un karsti —
Tālu kad dzimtene,
Pasaules vējus tvarsti.*

*Ūdens nemazgā vis
Vēsi, skaidri un maigi —
Saltajās debesis
Raugās atvari baigi.*

*Prātā turi vien to,
Mēle sastingst un klusē —
Dzimteni mīloto
Glabā sirds svešā pusē.*

PAVASARIS DZIMTENĒ.

Manā dzimtenē aŗ —
Kūp bēŗi, spīd lemest
Uz plēsuma zemes,
Žūst māli kā vaŗš.

Manā dzimtenē sēj —
Birst graudi, grimst soļi,
Zib sīksīki oļi,
Pūš ziedoņa vējš.

Manā dzimtenē zeļ —
No asrām, no lāstiem,
No verdzības stāstiem —
Ik putekļains ceļš.

ŠAI LAIKĀ

*Un tu vari vēl smieties?
Mērt rokas priekā un glāstīt? —
Laiks ar nāvi iet skrieties
Un drupas nebeidz to stāstīt.*

*Un tu vari nest ziedus,
Tos sildīt sirdi un elpā? —
Kad dvēsele jauž biedus
Un sāpes pasaules telpā.*

*Un tu vari vēl raudāt
Ar bērna elsām un spēku? —
Tev itin visu būs zaudēt
Un sagraut pusculto ēku.*

LATVJI DZIED

Zuikas koŗa koncertā

*Bēdās, postā un briesmās
Svešums nelikās svešs —
Sasaucās dvēšļu meŗš
Klausoties latvju dziesmās.*

*Sasaucās velaiņu pulks
Kurzemē, prūšos un poļos —
Latvijas likteņa soļos
Klausijās mūŗības tulks.*

*Bēdās, postā un briesmās
Satikās miris un dzīvs —
Iekaltais vaŗās bij brīvs —
Klausoties latvju dziesmās.*

VECS KOKS

*Mani izrok un ved un dēsta
Zemē svešā un sausā,
Zari nolīkst un lapas vēsta:
Cīnas dzīvība gausā.*

*Jaužu vējus ap sevi šalkās,
Naktīs zvaigznes man rāda —
Rītiem pretim tiecos es alkās,
Velti mani te stāda.*

*Vecu koku, kas izrakts un nīcis,
Saknes nelaizdams zemē svešā,
Saņems sētsvids, birze un līcis —
Trūdēs tas tēvu mežā.*

SVEŠOS KRASTOS

*Cik pelēki svešie krasti.
Mežu šķipsnas robainas, retas,
Un mazas mājas, un masti —
Agra, drēgna krēsla jau metas.*

*Vai stāvam pie ceļa gala?
Vaicā acis sausas un platas.
Kur mūsu jūras mala
Baltā, kas debesīs skatās.*

BAIGĀ JAUSMĀ

*Pa tava tēva siliem vilki klist
Un gaudo pusnaktīs pret mēness vaigu
Ar gaŗu kaucienu, bezgala baigu,
Un tiko tavas tautas asins zist.*

*Tev svešās smiltīs sūras asras list
Un pārskrien šermuļi pār kauliem salti —
Teic veca paruna: Klau, asi kalti
Pār tavām pēdām tumsā vilki klist.*

A K M E N S

*Tur, tālā dzimtenes kalnā
Bij akmens pelēki ruds,
Un sūnains saulē, vai salnā,
Un liels, un vizlains, un gluds.*

*Tas mani mācīja klusēt
Un neizsvilt kā skalam,
Un četros viesuļos dusēt,
Un izturēt līdz galam.*

M Ū S U Z E M Ē

*Mūsu zeme, tu esi kā krasti,
Mēs ūdens tavs tecētājs naigs.
Stāvi sargos, lai reizi mēs rasti
Visi kopā, kad paies šis laiks.*

*Bēdu jūrā mēs aizrauti ritam
Un izmisā šūpojamies.
Mūsu krastos, mēs sakām cits citam,
Kaut ļautu mums ietecēt Dievs.*

Meness nakti

MĪLESTĪBA

*Cik tavas drānas, mīlestība, grūtas!
Daudz īsta zelta viņu vilēs viz —
Smags skaistums manos plecos uzgūlis
Kā pusnakts rasas pielijušas rūtas*

*Pie zemes liec, kaut augšup spārno jūtas
Un veņas ģiedras dvēšles debesis.
Māc asins kaisums dzīslās pierietis
Kā pērļu virknes simtkārt sīki šūtas.*

*Ik soli sperot vara važas žvadz,
Un loks, ko aiziet spēju, nav vairs plats.
Ap augumu kā mēļi lāsmains zīds*

*Tavs burves skāviens allaž nāk man līdz —
Sirds gausa tavu dārgo nastu nes —
Kā ubadze un ķoniņiene es.*

PRET NAKTI

*Jau tālā tornī norietu teic zvans
Un upe auklē apsarkušu vilni,
Un visi plāvumi ar rasu pilni,
Un blāzmo debesis un vakars mans.*

*Ar lēnām avīm mājup laižas gans,
Dziest stabule ar vakarvēsmu viena,
Un naktij kautra gaismu atdod diena
Ar pirmo zvaigznāju, kas iezālgans.*

*Pret rūtīm krusts, pret padebešiem koks,
Pret mani skaudrā mierā stāvi smaidot
Un neprasi, vai aizejot, vai gaidot,*

*Pār mani liecas vaļāvīksnas loks,
Kas divas debess puses skaujot valda —
Tu neprasi, vai mīlestība salda.*

PASTAIGA NAKTĪ

*Ar tavu roku mana roka dus.
Mēs klusējam. Nekad tā nava glaudis
Vēl mēness sudrabs zemes klajumus,
Kur atvasaras ziedus rudens spraudis.*

*Sens mūris skūpstā diķa ūdeņus.
Koks kokam čukst, nekad ko nava paudis,
Un upes straume iemūl tālumus.
Tu zini to, ko bijī tikai jaudis —*

*Pret dabas pastāvību mazi mītam:
Lūk, mēness mūžam tūkstošgados vītam
Un ūdens plūsmai lemta varenība.*

*Bet senie mūri irst un ēfejs stīgo
Pār drupām tiekdamies pret bezgalīgo —
Kurp abus mūs ved mūsu mīlestība.*

G A I D Ī T Ā J A

I

*Vēl būšu, kad tu nemīlēsi vairs,
līdz galam gaismas tavas pielijusi.
No manis mīla nebūs aizgājusi,
ja tavu paslēpis būs mulsums daurs.*

*Jo nava noreibums vien spožs un kairs,
kad ilgi gaidīts tuvu, tuvu dusi —
Un tava mute lūgsnām piekususi,
un citu māju neatminies vairs.*

*Ar ticību, kas pāri dzelmei nes
un biklumu, kas bērna roku vada,
pie manis tu, pie tevis nāku es
no aizmūžiem uz citu sauli rada.*

*Nav tāluma, kas iespētu mūs šķirt,
kad esi mans, mums mirstot nenomirt.*

II

*To stāstu rozēm, smaržas neapmāta,
kas spārnos pacēlušās aizlidot.
To vēstu vējam, logu atverot,
kas gaisos šūpojies vēl elš bez sāta.*

*Ar maniem vārdiem balta lapa klāta,
gaisš telpā tiecas atbalsi man dot.
To čukstu Dievam, naktij atnākot,
kad maza lūdzos: būt pēc Tava prāta! —*

*Vai tu to dzirdi klusumā un tālē?
Vai riets ar aizdegšanos vēstot kvēl?
Vai zvaigžņu raksti pret to nenobālē?*

*Es stāstot tiecos dzirdēt vēl un vēl:
ka tu to matīji kā bezgalīgu dzīli —
jo tevi es — teic, ka tu mani mīli!*

III

*Es vēroju, par cik tu mainīsies —
Nāk diena rītā dzidri vizēdama,
bet rietam dziedot zaļas zvaigznes mana,
zem saules dienasvidus iesnaudies —*

*Pret krēslu sārto mēness izniršana
no mežu vīlēm, saules ilgojies
tas viņas pēdās naktij cauri bries —
Tā tevi vada mīlestība mana.*

*Un lielā vilnī, dabas dvašas vēdās,
tu mainies nemainīgs un atdzimt svaids,
un svētot izvadīts, un trīsās gaidīts,
ar lūgsnu laimē, smaida staru bēdās, —*

*Jo būdams daudzveidīgs kā dienas ritums
tu esi patiesība man, ne šķitums.*

AMULETS

*Man prātā nāk, kad tevi projām vadu
Starp rotām uzglabājies dārgums rets —
Blāvs dzintargrauds, kas bijis mans daudz gadu,
Tavs, mūsu jūras auklēts amulets.*

*Šī asara, ko priedes serdei vīla
Reiz saulē nostāvējies bula gaiss,
Ir varbūt tas, ko dēvējam mēs — mīla,
Malds, mirāžs, sapnis mūsos mūžīgais.*

*Ņem līdzi to, kad tevi projām vadu,
Lai sirdi sargā jūras devums rets,
Ko atdodama atkal savu radu.*

*Ja vaicāsi, kas paliks mūsu ķīla,
Kad rietā dzisis skaistums pēdējais, —
Es teikšu: mūža amulets ir mīla.*

B A I L E S

*Par ilgi mani vienu neatstāj —
Es sevī ieiešu un pārmainīšos,
Jo vientulības, nāves māsas, bīšos,
Kas visu gurdeni un palsi klāj.*

*Es neapžilbšu spēles mirkļos tīšos,
Kas dienu sācējiem tik krāšņi māj,
Kas dienu beidzējus pie zemes plāj, —
Es citām acīm dzīvē ieskatīšos.*

*Un, kad tu atkal durvis vērsi bijīgs,
Tev pretim steigsies, pieplaks silti vijīgs
Mans augums. Dvēsle izbijusies klusēs,*

*Un vārdi neizteikti domās dusēs,
Un nožēla kā kavēdamās tirdīs,
Un pirmais svešums iesals mūsu sirdīs.*

TAVA ROKA

*Ir Tavu roku radījis pats Dievs
No savas veidu dāvādams un garu,
Gan lepnu spēku vēlēdams, gan varu,
Un vientulību piesaucis, paties.*

*Spīts Tavā gaišā pierē nolaidies
No Mūzu kalna nesdams lauru zaru.
Āksts būtu biedrojies ar raibu baru,
Rimts savu nošķirtību apzinies*

*Un topi sava Radītāja roka,
No vielas smeldams patiesības savas
Ar laiku sacenties, vēl dzīvs vīts slavas.*

*Rūgts netopi, jo laimes lutināts
Ož rožu skurbumu, tver sievu skavas,
Kad apzinies, ka likteņus jau loka*

Ar Tevi tālu sniedzies Dieva prāts.

SPANGĀS

*Kas daļas jums, vai raudu es, vai smeju?
Tikpat jūs neticat, ka īsta es,
Un pasmīnat: cik labi masku nes
Šī dvēsele ar simtu veidu seju.*

*Vienalga jums, vai kalnup ceļš, vai leju
Tas Kungs man piešķīris, vai kapenes —
Ne es, ne jūs, neviens uz pasaules,
To nenožēlos, ka jau šodien eju.*

*Bet ja es kavējos vēl brīdi, dienu? —
Varbūt, ka dziļa sāpe iekremtīs
Man visas asras liedama uz vaiga —*

*Varbūt, ka reizi stāšos kā pret sienu,
Kad manu mūžu briesmīga un maiga
Ar patiesību mīlestība vīs? —*

LIELIE

*Kā ūdens elpo viļņu vālu ašu
Un steidzas, steidzas sevi aiznest viss,
Kur jūra gultu atklājusi plašu
Un klēpim pārsegusi debesis.*

*Tā gaida viņu, mūžīgo to pašu,
Kas mainīdamies citāds nekļuvis
Ar sevi visu — dvēseli un dvašu
Ir zemes brīnums sens un jauneklis.*

*Nav jūra savos tālos klajos brīva
Bez viņa traukšanās un spēka dzīva,
Kas šalc kā pastargals un atdzimšana.*

*Un ūdens urbdamies pa zemes dzīlēm
Tik tikdamies ar viņas krastu vīlēm
Uz mirkli jūrā sevi lielu mana.*

LATA SIEVA

*Nekas nav jauns, viss reizi bijis šķietas,
Viss redzēts, izjūsts, domāts, piepildīts.
Tās pašas sirmās saules vests ik rīts,
To pašu cilšu pārstaigātas vietas.*

*Tā prātoju. Nu manu stundas sietas
Pie Jūsu rakstiem, balzāms tie un mīts,
Kur gudrības un kaisles caurzeltīts
Viss vīra mūžs, kā zintis neuzietas.*

*Un nemanu, ka pagājībā slīdu,
Lai rastu rada dvēseli, ko vidu,
Par šodienu un rītu varenāku.*

*Un matījusi Jūsos savu Dievu
Es lēnām pārvēršos par Lata sievu,
Un sastingstu, kur atskatīties sāku.*

VAKARA MESA

*Kad sirmā saule šķīstu zeltu šķiež
Aiz namiem nogrimdama rāmā rietā,
Sāk zvani runāt metallmēlē cietā
Un aicina uz mesi tos, kas cieš.*

*Ar aklām ēnām pildās taka ietā
Un vaļā durvīs laužu simtus spiež,
Kas mūžu mānīdami nezina un vieš
Ap sevi maldus atzišanas vietā.*

*Plok liesmas svečturos. Dzied Allelujā koris,
Kad Pāters pasludinā vēsti priecas
Kā jūras atkāpšanās piedošana noris.*

*Ārs. Torņa krustā saziēd zvaigznes piecas,
Bet nostūrī pret kapellu kas tiecas,
Sev grēcinieci pirkdams skūpstā moris.*

ZIEDU ŠĶIRSTĀ

Vai mīrusi esmu? Cik mājīgi tvan
Smagi vīzdami pliederi balti;
Un mēļie līkst zemāk, un tuvāk stīdz man,
Viešot ēnu kā asiņu palti.

Vai valoda tava? Cik glāsaini san
Čuksti naksnīga samta, kā alti —
Vien lapas līst liegi, un skaujoties skan —
Mani mati mieg sudrabā kalti.

Reibst saule uz plakstiem. Cik varvīksnains nams.
— Ļaujiet atelpu vējainā ārā! —
Man pretim kā zeltainu lapseņu kams
Veņas roze tik medaini kārā.

Sapņo roze un mostoties birst tā —
Un apsedz mani ziedoņa šķirstā.

T U

*Vai gudra glezna esi?
Vai burvības zāles?
Tik redzu no tāles —
Skaistumu nesi.*

*Ar acīm ilgi raugu,
Kad pastāvi klātu —
Ar sirdi un prātu
Atrodu draugu.*

*Ej, paslēp sevi brīdi,
Ļauj ilgoties īsti.
Kā lietus labs līsti,
Kā zvaigzne spīdi.*

VAKARS ZILAJĀ ZALONĀ

Dāvināts Paulai Liepiņas kundzei

*Ar Kazaku un Viku tikāmieš
šai zilā zalonā, kur lustra lej
pār gleznām liegu gaismu. Likāmieš,
tos sastapuši, tāli pasaulei.*

*Uz zila stikla, vīnā atspīdot
skats ziedus vēroja, jo pāri tiem
bij Cīruls licis Laimu atsedzot
sarkt zelta matos veidiem dievišķiem.*

*Bet agri dievu sauktam Kazakam
tik vieglas līnijas, kas kailās bur
uz baltas lapas. Strunke pretīm tam
uz zilām šķautnēm sārtu Alfu tur.*

*Kad Vikas Tumšās, zili ietērtās,
skats skaidrais ejot pavadīja mūs,
mēs minējām: tik sapnis redzētais? —
Kur, kad un vai, vēl satīkties lemts būs? —*

ATZIŅA

*Kas aiziedams paliek, tas mans,
Mana neatņemama tiesa —
Viņa piere gaismu te viesā,
Vārds vēstīja rītu, mans zvans.*

*Kas mainījies nezūd, tas īsts,
Tēlā neietverama jēga —
Gudrais pelēcības pats bēga,
Vai iemīlēts, vai nīsts.*

*Kas sastapis viņu, nav viens,
Telpa nepārejamā tuva —
Visu dodams devējs pats guva:
Dzīvs uzelpo akmens, zied pliens.*

GRĒCINIECES SAPNIS

*Reiz sapnī atkal grēciniece biju,
Ko pārkāpumu saites smagi žņaudz,
Kad priesteri it tuvu pamanīju:
»Nāc, zemojies, lai debess tevi saudz.«*

*»Tēvs, droša mīlestību izdalīju« —
»Kas ticīgs izsējis, vāks graudu daudz...«
»Un agri viņa veldzi izbaudīju« —
»Kas slāpēs iztvīcis, tam dzert ir ļauts.«*

*»Mans gars bij vēja pilns un kārdināts,
No manis rāmums vairījās un sāts« —
»Rīts nezina, kāds pienāks vakars beidzot.«*

*»Es daudz ko aizmirsu caur dzīvi steidzot.«
»Ko neatceries, tas nav noticis« —
Pār mani krustu meta priesteris.*

LIĀNA UN KOKS

*Es esmu posta augs,
Kad skaujos ap tevi, jūti —
Mēs topam par vienu būti:
Koks un vītenājs šmaugs.*

*Nevairies manu skavu,
Nāc tiksmē tuvāk, nāc —
Ap koka sirdi tavu
Vijas mans auga prāts.*

*Klust sveša putna balss
Jau tavos kalstošos zaros,
Vēl brīdi ziedi man staros,
Pirms abiem pienāks gals.*

*Nevairies manu skavu,
Nāc nāvē tuvāk, nāc —
Ar koka sirdi tavu
Reizē mirs auga prāts.*

DRAUDZĪBA

*Vai pusnakts spīdekļi esam
Ar gaismu rēnu?
Mēs Dieva likumu nesam
Kā savu ēnu.*

*Tu slīdi ap mani lokā,
Es tevi gaidu —
Ar vēsu līliju rokā
Un māsas smaidu.*

DUSA ZEM DAFODILĒM

*Pāri tavam smaidam miegā
Dafodiles ēna dus —
Paliec ilgi sapnī liegā
Cieti slēdzis plakstienus.*

*Pāri tavai pierai ausmā
Dafodile gaismu lej —
Saules atnākšanas jausmā
Pamodināts neaizej.*

PORTRETS

*Kā kādas citas dzīves
Tik svešs tavs vaigs.
Tik sāpju pilns un brīves,
Un rāmi baigs.*

*Tev tagad divas sejas,
Teic, kuŗa dziest? —
Kad viena viegli smejas,
Vai otrai ciest? —*

*Tā viena visu aizmirst,
Tā otra zin' —
Ir itin visam jāmirst,
Ko neatmin.*

ROTAĻA

*Uz devītā viļņa šūpojas kaija
Tik mirkli, kāds bezgalīgs prieks!
Tad dzelmenī pazūd kā ūdeņu paija,
Kā mūžības rotaļu nieks.*

*Jau brīdi tā tumsā grimusi šķita,
Lūk, iznirst tās spārngalu plīvs.
Un rotaļa sākas, tā pati un cita,
Kamēr vēl, kamēr vēl tu dzīvs.*

S V E C E

*Bāl nakts aiz rūtīm
Un stundas teic zvans.
Uz tavām krūtīm
Dus gaišums mans.*

*Un liesma vēl plīvo,
Un tumši gruzd dakts —
Ar tevi dzīvo
Pēdējā nakts.*

ANGELUS

*Dievnamā zvanīja Angelus
Zeltainā svētdienas zaigā —
Liecies pār mani kvēlains un kluss
Skūpstot uz krūtīm un vaigā.*

*Pamodos maigi un aizmigu
Šūpota svētlaiimes rokās —
Pāri pār dzīvi staroji tu,
Angelus, laime un moka.*

IEVU ZIEDĀ

*Kad tu ar pirmo ziedu vāri
Man meti laidavās, tūlīt
Es jaudu: vēji nes tev pāri
Tās pārslas, kas man matos krit.*

*Kaut ievu lejas baltā tvaņā
Ir spožas mēness pilnatnes,
Ved tavā dārzā tās, ne manā, —
Aiz pusnakts žoga mītu es.*

ZIED LIEPAS

*Zied liepas, vēji žūžo
Ar tālu, siltu skreju —
Šķiet, visu savu mūžu
Tev vienam pretim eju.*

*Zied liepas. Tavās skaujās
Mirdz dienas, ziedēt sākot —
Sirds bailodamās ļaujas
Kā lielai laimei nākot.*

NO RĪTA

Vēl agra rasa zālē zvīl
Ar ausmas sarkumu uz dienu,
Vai pļavā vainagu lai sienu,
Vai klausu puķei: tevi mīl...

Pa rasu madarās ved taka,
Uz rūsas saknes sīciņš zieds
Man valgu medus dvašu sniedz —
Pret sauli ziedu tev — tas saka.

ATVADAS

Dāvināts H. S.

*Deg vīnstīgas vakara kvēlē
Un mirušas lapas klāj taku,
Ar atmiņām klaiņojot blaku
Vējš vientuļa meldiju spēlē.*

*Vai aizejot paglābšu visu,
Kas izkaisās dienās un gados? —
Es nojautu skumībā vados
No laimes ar izsamisu.*

SEPTIŅPADSMĪT ROZES

*Var rozes būt kā asinlāsas,
Kas tumšsarkanā tvanā tvikst —
Bet šīs ir rieta blāzmas māsas,
Kas ziedu spārnos celties drīkst.*

*It visas septiņpadsmit jautras
Un pusplaukušas nesa vējš,
Kad logā atvērtā kā šautras
Tu iemeti tās jauns un spējš.*

*Pār manu pagalvi tās risa
Kā smaržās silis padebess —
Un no šī brīža esmu visa
Starp ērkšķiem un starp rozēm es.*

LAIMES MEKLĒTĀJI

Zaļu sveču, zilu pliederu vakarā
Meklēsim laimi rītam!
Tava pirmā staro pilnākā pakarā,
Pumpuros mana pīta.

Laimi plūcot, laimē iesākām spēlēties:
Pasaki savu gribu:
Alkstu allaž tavu tuvumu vēlēties!
Nelaimi manu zibam

Laimes ēnā, laimes pilnākā pakarā.
Atskurba atver plakstus —
Zaļu sveču, zilu pliederu vakarā
Šūpojas zvaigžņu raksti.

APBURTĀ DĀRZĀ

*Kā paburtā dārzā es maldos,
Visi vārti uz tevi vēras —
Un avota guldzienos saldus
Mute tevis vēl neatdzeras.*

*Zvīl dievišķi dīvaini ziedi,
Dvaša apmāj un aizvīl prātu —
Zem glāsainiem zariem tu dziedī
Mani dziļāk lai mulsinātu.*

*Un mēness aiz sudraba sienas
Paslēpj takas un ceļus malda —
Ar pusnaktīm satiekas dienas
Tavā dārzā, kur burvis valda.*

Seluzemes sestdiena
poēma

*Atsauksim atpakaļ laiku,
kas joņo kā ābolains kumeļš,
Aplāstīts atmiņu plaukstām
un pabarots jaunības auzām,
Vētitām vakara vējos
un sudraba sētuvē svērtām.*

*Atsauksim atpakaļ laiku
un, labinot lēnīgām lūgsnām,
Ozola aizgaldā laistu
aiz atslēgas paslēpsim spožu.*

I

*Ieiesim sestdienas rītā
pa mūsmājas virtuves durvīm,
Sargoties stenderu kvēpus,
kas simtgados krājušies biezi,
Līdzī nest svētdienas drānās
kā sīvākā vīraka dvašu.
Pirmā, ko pamanīs acis,
tik balta kā jaunekles gulta,
Pārsegta linautu šķīstu
ir mulda ar iejāvu siltu,
Iejauktu vakara krēslā
ar izkasi briedīgos miltos.
Saimniece slaika ar plauku
it patumšu lakatā baltā*

Liknājas sijājot miltus
uz galda, kas atspīd kā bļieķis,
Noberzts ar smilšainiem ašķiem
ik pārdienas pavaļas laikā.
Meita, pirms liecas pār muldu,
sāk sūkalās nomazgāt rokas,
Sārtas, līdz elkoņiem mērcot
un atglaudot sprogas no pieres,
Gaišās, kas pūkainas vijas
kā dievbērniem senajās gleznās.
Parupjais pakulu priekšauts
tai apsiets ap jozmeni smuidru
Saturēs kreklu, kas krūtīs
kā karašu klaipiņus baltus
Apsēgs un atsegs, kad mīcot
tie cilāsies rakstā ar rokām,

*Itin kā sentēvu mīklā,
kad divi dur, divi vēl grasās ...
Saimniece zinīgām acīm
un rokām, kas dzīvības saņem
Saudzējot kambaros siltos
un kūtīs uz pakaišiem kupliem,
Pieber pa saujīņai miltus
un ķimenes riekšavu tiesu,
Sāli, lai garšu un sātu
un cēlumu piešķirtu maizei.
Puisim, kas ienesis klēpi
ar bērzšķilām baltām un cietām,
Nometis kaktā un vaicā,
vai brokastā aicināt ļaudis, —
Acis kā piesietas paliek
pie pusplikām, paldenām krūtīm,*

*Pāršķirtām vidū kā jumim,
kas saaudzis brieduma laikā.
Cepuri maucot uz acīm
viņš pusvārdā aizcirtis durvis
Neēdis iemetas darbā,
līdz brokastā aicinās ganus.
Saimniecei pamanot mirkli
kā valdniecei sakniebjas lūpas,
Pasakot: Pietiks! — Un meita
kā sadzelta atslieņas slapja
Siltos un smārdīgos sviedros
kā bērslapas jaunas kad garo.
Saimnieces pirksti, kas soda
un nabagam naski dod donu,
Platu un svētīgu krustu
nu pāri met ieslīgstot mīklā,*

*Pārbērtā sijātiem miltiem,
kā aizdzenot grēcības visas.
Pārsedz tā rūpīgi muldu
ar linautu spodru un segu,
Izaustu pākstainiem rakstiem,
un aitādu kažoku brūnu,
Vēloties mīkla lai rūgstot
sāk celties kā vedeklas klēpis
Nēsājot dzīvību jaunu
ik gadskārtas raženai sievai.
Aizverot durvis, lai vēji
un sētsvidus sarunas skaļas
Paliktu tāli, kad rudzu
un dienišķā maize rūgst lēnām,
Saimniece aiziet uz klēti
un vistu bars aizskrien tai lūdzi*

Sagaidīt graudus, kas izbirst
kā zelta uz klētspriekšas akmens
Siltā šai sestdienas saulē,
kas sudrabo Sēļzemes sētā.

* *
*

Visi uz lauka, bet mājās
darbs izrosās it kā no sevis:
Saimniece zina uz reizes,
cik putrainu pagrābt no tīnes
Pusdienas biezputrai, šķēļu
no taukuma nošņāpt, vai gurna;
Šigada teļiem cik miltu
un puscūčiem atbiru zirņu —

Vācelēs, stopos un bļodās
bērt, iemērīt, pasveŗot sauŗā,
Saimnieces īstenos svaros,
kas nekļūdas iedalot daŗu.
Priekŗautā nesot, uz rokas,
ar elkoņiem piespieŗot sāniem,
Saimniece saņem kā pūķis
it visu, kas nesams un durvīs
Brīdi pār sētsvidu skatās
kā meita no dārza stiepj sēku —
Nasta pār muguru kupla
uz laidara vārtiņiem līgo.
Celītes ŗaurās, kas tekā
un simtgados neskaita soŗus,
Neliecot likumu akai,
ne pagrabam nomaŗus raktam,

Noslauka nadzīgā aukle
jau likdama līdzī ar slotu.
Saimniece iedama nostāj
pie puķēm, kas jasmīnu ēnā
Mazgājas vēlīnā rasā
un veņoties tikami tvano.
Virtuves priekšā uz sola,
kur podi pret saulīti sildās,
Likusi nešļavu smago,
iet atpakaļ apravēt puķes:
Kurpītes zilgana zīda,
kas labietēm apavi smalki,
Kāršrozes kambaņa logos,
kas slējušas bālganās galvas,
Rezēdas saldenu dvašu
un asiņu tumšumā neļķes

Pāršķirsta zemainā roka
un izlasa sīcīno virzu
Aši gar akmeņu malām,
kas aplikti vainagā dobei.
Vaigā vēl laipnība plaiksnās
un atēno skatītie ziedi,
Dūkdama meldīju senu,
kad saimniece aizsteidzas naska
Sadalīt, iedalīt, iedot,
kur kuņo un katram pēc kārtas —
Virtuvē, kūtinā, stallī,
un pusdienu vārāmā katlā —
Putraimu tiesu, lai laikus,
kad pavardā ierūksies uguns,
Katli vairs nebūtu tukši
un spaiņos, kas stīpoti stīpri,

Netrūktu dzeņamā ūdens
no akas pie pliederiem raktās.
Atvelkot brīdi vien elpu,
pa vēsām un izberztām grīdām
Saimniece kambaros ieiet,
lai putekļus slaucītu lieliem
Dzeltaini lāsmaina bērza
un zaļgana ozola galdiem,
Uzsedzot velētas nesen
un rakstaini rotātas drānas.
Vasaras viducī reti
kāds uzturas telpās un ciemiņš,
Godībās nelūgts, nav pēkšņi
uz sērstībām sagaidāms sētā.
Kambari tīri un gaiši,
kas vēsumā atpūsties atvēr,

*Skaniģi atbalso soļus,
kas sestdienās ienāk, lai puķes
Ieliktu krūzēs no jauna
ar smārdu un košumu jauku
Pušķojot kumodi veco,
kas atvilknēs smagās aiz lina
Mežģinēm rotātiem dvielēm,
ar labrītu sarkanā rakstā,
Jaunības vēstules glabā
ar gaišzilu lentīti sietas.
Slepākā nostūrī mazā,
bet galdnieka izgudrēm drāztā,
Lādītē tumšbrūna kļava,
ar sudraba atslēgu slēgtā,
Miņas no zeltainām dienām
starp dziestošiem portretiem dvesmo.*

*Lietainās sestdienās kārtot
un pārcilāt audeklus gludos
Pavaļā saimniece iesāk
un dūdojot sendienu dziesmu
Nolīkst ir brīžiem pār sejām,
kas aizsaulē labākas dienas
Gājušas vadīt starp veļiem,
bet runā vēl atmiņu balsī...
Noticēt neatvēr mājām
uz kumodes spogulis blāvais
Smaidīdams pretīm to pašu
ir saules, ir rūpēstu smaidu.*

II

Čauganai mīklai ar krustu,
kas plēsdamies līdzīgi vēzim
Šūnainām rūguma rievām
kā taustekļiem starodams muldā,
Aitādu kažoka slogu
un segas, kas pākstainiem rakstiem,
Siltumu smagnējo laikus
ar izmaņu saimniece nocel,
Laudama gozēties pāri
vien linautam baltam un plānam;
Kamēr šī sarīdā vienkop
pa ķērienam noliekot spaini
Remdena ūdens, un lāpstu,
kas garkāte miltaini palsa,

Melnkāji raušamo skruķi
un zaļoksnu lapainu slotu,
Upmalas alksnājā lauztu
un tikko kā iesietu kātā.
Aizkurtā, sprakstošā krāsni,
kā pasakās tēlotā peklē,
Liesmas kā nelabā mēles
ap pagalēm laizoties tekā,
Savijas vienkopus grīstēs
un rūkdamas dūmvadā šaujas,
Dzirksteļu spēcīgos spietus
pret ārdētiem ķieģeļiem sviežot,
Tikušas ārā uz jumta
par svinīgi kāpjošiem dūmiem
Samilstot paceļas gaisos,
lai vēstītu kaimiņiem visiem:

Šomāju saimniece taisās
cept sestdienas cēlienā maizi.
Stāsta: reiz rūzganais runcēns,
kas mūžudien gulējis krāsni,
Slēpdamies priekšlaikus krautā
un kuršanai gatavā sārtā,
Tikama snaudiena sildīts
un nejautis sakurto spelti,
Aptikdams zobgalā nāvi
tas izšāvies gunskuram cauri
Nelabu ņaudienu laizdams
un pazudis laukā uz laikiem,
Saimniecei nobilī bālot
un leitietei piesaucot Māru, —
Meitene bijusi branga,
bet jauniņa, pirmogad saimē.

Vasaras sestdienā nerūp
ne kaķim, ne cilvēkam siltums,
Sviedri kad pārlāso pieri,
kas karsdama tvīkani sārto,
Saimniecei piedurknes raitot
un lakatu apaļi sienot,
(Maizē lai netiktu mati, —
Dievs, nedod jel piedzīvot kaunu!)
Sabikstot pagales krāsni,
kas sairstot skanīgās oglēs
Gailējot atblāzmo griestos
ar kalēja kurtuves versmi —
Saimniece norāj vēl bērnus,
uz sliekšņa, tie pirkstiņiem mutēs,
Skatieniem lūdzoši tekot
pār saldeni skābeno mīklu,

*Kārumu laizāmu labprāt,
kaut meitenēm nostāstus bīties:
Senmātes saka, ka krūtis
no mīklas kā kukuļi mīlsto...
Izraušot ogles ar skruķi
un pārslaukot izgudrēm daudzkārt
Klonu ar mērcētu zaļo,
bet dzirkstelēs svilušo slotu,
Atšūben metot to spainī,
lai slapjumā čukstienu palaiž, —
Cepēja atdzesē versmī,
līdz milti, kas iesviesti krāsni,
Nesadeg tūdaļ par brūniem
un rūgteni tvanīgiem pelniem.
Ogles, kas aizausis slēpjas,
lai apakšas garozā nelip,*

Attekā salauztās skalbes
var paklāt zem kukuļiem valgas,
Starainas kļavlapas palikt
zem iejava laipnas kā plaukstas,
Pārkaisot miltiem, tad mīklu
šim smārdīgam paklājam pāri
Uzliekot, pieglaudot plājot
ar ūdenī mērcētiem pirkstiem,
Žigli kas aptekā aplīk
ap kukuli ievelkot sānos
Deviņas stāvinas rievās,
bet viducī iedalot krustu,
Lūpām kā skūpstienā šmiukstu
vēl vēlīgā izvadā dvešot.
Bērni stāv aplokā aplīk
un pavada kukuļus acīm,

*Glaušanai sekojot naski,
līdz saprāta vadītās rokās
Lāpsta kā auklējot viegli
pār zilgano aizkuru pārnes
Guldinot vienu pie otra
tos astoņus atstarpēs divās.
Pēdējais kukulis ceļas,
kad roka ar izmaņu ašu
Atdala riekšavu tiesu
no šūnainās, remdenās mīklas,
Apveļot palsu, lai vēlāk
to arodā guldītu miltos —
Rūguma dzīvības pilnu
līdz nākamai cepšanas reizei.
Izkasis suņiem, sen zināms,
un skribināms, savīlāts miltos,*

*Pusapaļš, neglaudīts, ragains,
bez krusta, tas aizausī slēpjas
Krāsniņ, gan bīdamies zilo,
tik viltīgo aizkura plīvu, —
Aizvāžot skārdeni smago
tās paslēpjas oglēs un pelnos.
Saltajā kambarī mūlda
ar slotu un skruķi tiek slieti
Nedēļas guļai it visai,
bet lāpsta par vagari paliek,
Slēpdamās kaktā un gaida,
līdz saldeni skurbīga, karsta,
Virtuvē visā un mājā,
pat sētsvidum pāri līdz rijai
Kāpdama smaga un stipra
sāk kvēpināt cepamās maizes*

*Kairīgi tvanīgā dvaša,
kas siekalām sariesties palīdz.
Saimniece saņot zina,
cik brūngana garoza metas,
Uzmanot aizkuru laikus
no pavarda aizslaucīt projām;
Neļaujot apsvilt, ne pārcept,
ne karstumu slāpējot pēkšņi
Ubagu ielaist, lai palien
zem virsējās garozas maizei...
Norimstot brīdi un rokas
kā tēvreizē saliekot kopā,
Zina, ka saimnieces godu
un tikumu skata pēc maizes
Saimnieks, ir saime, ir nabags,
kam devēja devusi donu —*

*Saimniece satiekas šobrīd'
ar šomāju cepējām visām,
Namiņu, gunsкуру, ceplu
un trijkāju kopējām viedām,
Samanot vēlīgās rokas
pie savējām kaistošām rūpēs
Pieliekot padomu gudru
ar gaišreģu glabātu glāstu. —
Astoņi kukuļi brūni
un sveloši karsti no lāpstas
Nokāpjot kārtojas rātņi
uz linauta, pārsegta solam,
Kvēpinot skalbju un rudzu,
un gruzduma tikamo tvanu;
Kūpot, kad saimnieces rokas
tos paauklē, minot pēc svāra*

Izvilktus īsteni laikā,
ne glēvus, ne kramainus oglē.
Dzisušus bērni tos aiznes
pie vēderiem piespiestus cieši
Sētsvidum pāri uz klēti
un nogulda smagajā lādē,
Podiem ar medu un taukiem,
un iešņavu taukumiem blakus, —
(Ietītiem plēvēs un cietiem,
no rudenī kautajām aitām,)
Glabājot vēsumā mīkstus
ik dienai pa kukulim savam.

III

Saurēt tālīnos ganus
tek meita līdz olnīcas galam,
Vēdinot lakatu baltu
sauc saukdama reizes trīs gaŗi
Iztālēm skanīgā balsī,
un krustceļa apsēm it liegi
Sudraba šalkoņas skartas
kā vēsmiņā drebēt sāk lapas . . .
Purvmalā atbalso puisēns
un saimnieces brūnaļa vecā,
Lāsmaini gludeniem sāniem,
sāk atsaukties maurojot smagi;
Līdzīgi baltajām pupām
birst aitu bars izklaidus, steidzīgs,

Pērnējā vērsēna trenkāts,
kas izardams ciņus ar ragiem,
Nelabā, bļaurīgā spēkā
brien dābola laukā bez baiļu.
Ganuzēns aizsarcis skriedams
no grāvja uz grāvi grib valdīt
Karstuma kūdīto pulku,
kas putekļu kamolu veldams
Drasē kā kaņāpulks kārīgs
un iespītīgs, vadoņa sacelts,
Manīdams mērķi un mieru
pie miltaina dzēriena silēm,
Laidara miklajā ēnā,
lai gulšņājot gremotu gausi.
Slauktuves spoguļo sauli
un kāstuvīs, karsis uz slītas,

Mazgājas atdzisdams spainī,
pirms trejēju slaucēju roku
Raustīta strūklinu dziesma
zem pienīgiem tesmeņiem krājas
Mīļīgi milstošās, mīkstās
un remdeni smaržīgās putās.
Slauktuves izgudrēm spiežot
starp sārteniem, spēcīgiem ceļiem,
Lakatus pavelkot zemāk,
lai brūnaļas dzenājot knišus
Nespētu piesperot kājas
žlākt slaucienu laidara lūnī,
Gainājot astēm sist acīs,
un pelnīties nelabus vārdus, —
Slaucējas ielaižas brīžiem
vien jauneklēm tīkamās runās,

*Cilājot vilnaines lādēs
un pieminot spraunākos puisus ...
Runcēns uz stubura tupis,
ko senlaikos malis, ņaud šodien:
Meitām vien piedzimt šai sētā,
slaukt govīs un putas vēl siltas
Uzkaudzēm silitē saliet,
lai palacies kakis ķer peles ...
Pagraba pakrēsla paliek
zem karstajām kājām it labas
Zemaina mikluma laipas,
kad ienesot izkāsto pienu,
Ielietu osainos podos
un noliekot atdzist uz klona,
Meitas uz britiņu paliek,
lai apronot acīm ar tumsu*

Atrastu ķipjus un ķēnes,
kas sestdienā beržami balti.
Verkšķijās acis pret sauli,
kad aizceļot pagraba durvis
Jāiekrīt pēkšņi kā speltē,
ko sakarsē vasaras bula,
Spiezdama visus uz sētu
no lukstainām alksnāja pļavām,
Papuvēm iesāktām ecēt
un pagasta apgaitas atnākt,
Pulcējot pusdienas reizē
kā vienuviet' vedamu dzimtu.
Allažīņ sestdienas ēdiens,
kas pusdienā ceļams uz galda,
Sēļzemes sētās jau senis,
vēl šobaltdien' paturams cieņā —

*Putraimu biezputra birstot
un plāpīgi pļepinot plešas
Melnajā, vidējā katlā
un karstumā nopūšas sēcot,
Maisikli apmetot gulus,
kad zinīgā virēja aukle
Izlaiž to brīdi no rokām
un karotes baltas, kas šķeltas,
Izdrāstas, noskujot gludi
un prātīgi kļava, vai liepas
Vieglo un patāgo koku,
liek pārskaitot rindās uz galda,
Ieblakus krūzītēm brūnām
ar vēsumā rūgušu pienu,
Viltīgi spīdīgai tauku
un žāvēta treknuma bļodai,*

*Devīgi pilnai un smagi
pēc saceptiem sīpoliem kvēpjot.
Paturams sievieša prātā,
ja maisīkle biezputras vidū
Statīta nostāv kā svece
un neļogas biezenī baltā,
Biezputra briedusi gana,
un vārīta apmaisot mīksta,
Ceļama sieka vērts traukā
un nolikta viducī spodram
Gaņajam maltītes galdam
var sagaidīt ēdēju saimi.
Pati, pats, saime un bērni
liek satrūkties ēdienam brangam,
Aizmirstot valodas sāktās,
pat Duksi, kas kumosu gaida,*

*Ganiņam notupies blakus,
ik karoti pavadot acīm.
Pamana saimnieks un pasmīn
sev bārdā, ar izteiku labu
Pielikdams vietām, sāk stāstīt:
— Reiz nelaiķis Plataušu uškurs
Pārdevis rudzus un kviešus
un zuteni piebāzis pusē
Sudraba rubuļiem saltiem,
bet Katrīnu jaunu un glumu
Azotē paslēpis labi,
lai braucot caur Kucītes silu
Burlaki uzbrūkot pēkšņi
to nerastu lēti pa rokai.
Dzirdēdams iztālēm svilpjot
un saucot, lai pagaida prātīgs,*

*Pārmetis krustu un zirgu
vien skubinot palaidis lēkšiem,
Izmukdams slaiki no sila,
kas bendēto asinis sūcis,
Baidīdams nostāstiem ļauniem
ik vīru, kas izbraucis Rīgu
Naudu un dvēseli dārgu
grib saglabāt dzīvu līdz sētai.
Pārradies Platausis priecīgs
un atradis saimi ap galdu
Sēdušos aplīk kā šodien,
pie sieka vērts biežputras bļodas.
Izsalis, salcis pa ceļam,
pats piesēdies berzēdams rokas,
Karoti ķēris un brīdi
tik ēdienu matījis priekšā.*

*Saime un pati jau lēnām,
un nelāga klusuma spangās,
Beiguši mentēt un acis
pie saimnieka sējuši gaidās:
Kozin, vai diezin, un cik tad?
— tas niezējis katram uz mēles
Neizteikts bijībā lielā
pret saimnieku bijušu Rīgā ...
Platausis pacēlis acis
un lasījis skaidri un gaiši
Saimes un saimnieces vaigā
ik vēli, un smaidīdams plati
Azotē iebāzis roku,
pēc sniegdams: Re, Katrīna jauna,
Simtnieka vērtībā sieva
un valdniece guberņai mūsu.*

Apskatait labi, lai gaisma
jums ataustu patumšās paurēs, —
Piebildis, atsākdams atkal
ar karoti pieprodīt muti.
Katrīna gājusi aplīk
un saucieni, brīni un čuksti
Lipuši kārāk kā pirksti
pie papīra jauna un gluma.
Sievnieka Miķeļa Mile,
kas beidzamā tvērusi naudu,
Sniegunies pāri pār bļodu,
lai saimniekam atdotu rokā —
Tebe! — Un Katrīna smalkā
it negaidot kritusi taisni
Viducī biežputras bļodai
un puspeldus gūlusi taukos ...

Saimnieks ar kampienu ašu
to ķēris un purinot sānis
Paguvis dzirdēt vien klaukšķi,
kad ganusuns aizcirtis žokļus ...
Smiekli pēc ēdiena tauka,
teic, nedarot ļauna nevienam;
Lēnītēm atlaižas jostas
un jozmeņu slēdzējas cilpas,
Vidukļiem pildītiem krietni
ar ēdiena spēcīgo sātu.
Rāmumā līdzīgi visai
tie radībai pasaulē laistai —
Ēduši iekāro miegu,
lai locekļi pūlētie darbā
Atvilgtu dienvidus snaudas
un paēnas vēsuma segti.

IV

*Dīvainā dienvidus dusa!
Stāv saulīte debesu kalnā
Liedama starainu gaismu
pār zemi bez ēnām un skaņas
Apvāžot dūmakā palsā
gar apvārksņa malām kas zilnī.
Apstājas pavēnī gājējs
zem ceļmalas vītola vēsā,
Pagalvī palicis roku
un cepuri maucis pār acīm,
Ielaižas snaudā un mierā,
kas stindzinā dzīvību visu
Spožumā pārlieku ģiedrā
un pārdala dienu uz pusēm.*

Sētas kā apburtas aprimst,
un dienvidus karstumā baltā
Nekustas gaitās, ne darbos,
vairs cilvēki smaguma mākti
Saldi kas uzkrīt uz pāris
kā nemaņā palaistām stundām.
Pametis svārkus zem pleciem
pie pliederiem maurā mieg puisis,
Izstiepies augumā visā
un nejuzdams lapotnes mestās
Kustīgās robotās ēnas
kā rotaļā pārslīdot vaigam,
Trīsot uz plakstiem un sīki
tad ņirbinot kuplajos matos,
Valganās vērpetēs vītos,
kas vieglītēm riešas ar rasu.

*Klētī, kas vēsa un tīra
un smārdo pēc graudiem gads gadus,
Kalpu pārs platajā lāvā
ar palagu apsedzas nātņu,
Dzestri kas pieskaņas pierēm
vēl kaistošām šīrita sviedros.
Atraisa apģērbu sieva
un klusinot mīlīgiem vārdiem
Pirmdzimto, šūpotu rokās,
dod zīdalu kārīgai mutei,
Mācitai dievības pašas,
kas mūžus un likteņus piešķir.
Gaisma caur šauriņo logu
krit kūlī pār brūngano plauku
Kalpam, kas aizmidzis dvašo
kā ozolu jaunaudze vētrā, —*

Atstaro krūtīs, kas kuplas
un svētītas dzīvības spēka
Maigi pār pagalvi kļaujas,
un atblāzmo acīs, kas vēro
Visu šīs pasaules laimi,
vēl glabātu māmuļas ziņā, —
Atlaižas dusa, un gaisma
pār pagalvi saaužas krēslā,
Lapotnes vēsuma mestā,
kad saule aiz kastaņiem aizslid.
Upe te likumu apmet
un atvaru, ieskaitu alkšņos,
Brūnganu dzintara dzīli,
zin sargāt no straumes un dūņām,
Pakaisot pamatnē oļus
ar smiltiņām baltām un cietām;

*Vijgriezes lekņas un skalbes
slēpj taku, sen iemītu gludi,
Meitas kur dienvidos atnāk,
lai peldētos klusi un ilgi,
Skalotu rožainās jakas
un lakatus baltos, pēc žaujot
Pazarēs elkšņiem, vai klājot
tos galotnēs jaunajām ievām.
Pašas vēl lāsmojot saulē
kā dievmeitas zeltaini sārtas,
Sēdušās aizvējā aplīk
ap mežrožu krūmu, kas ziediem
Rotājies bālgani sīkiem,
bet tvanīgiem pusdienas tveicē,
Lēnītēm gērbjas un atslīgst
pus segušās gozēties brīdi, —*

Iemieg tās atmestām galvām
un irušiem rudzrogu matiem,
Itin kā skrējienā vieglā
ar ceļgaliem pavērtiem bikli,
Izplēstām rokām kā skaujot,
kā noglāstot zemi un ziedus. —
Pusvirus pagraba durvīs
uz kāpienu akmeņiem dzestriem
Likusi soliņu zemu
sēd vērīgā, vecīgā aukle,
Ķērnīti miegdama ceļos
tā palēnām krējumu stampā,
Klunkstienu vienādā rakstā,
lai sakultu svētdienai sviestu.
Lakatiņš pelēki rūtots,
tai slīdēdams pakausī tālu,

*Atsedzis sudraba matus
un vieglītēm drebošo vaigu,
Dažubrīd noliektu lēnā,
kā tabakas svērienā, snaudā . . .*

*— Neba man miega vairs vajag,
cik ilgi, kad bildinās Mārtiņš
Smagnējām, smilšainām kājām, —
ar aizsaules smaidu čukst aukle,
Kustinot ķērnītes kātu
un ciešāki piestumjot smagās,
Divkāršas pagraba durvis,
lai vēsumu neskartu saule,
Starus caur ābeles zariem
kā kaitētus asmeņus spraužot.
Pagraba nātrainā ēnā
guļ Duksis pēc cēliena grūta,*

*Palaista ganos pa krūmiem
ar bizināt gribīgām govīm.
Noraustas kājas pa sapņiem
un iztrūcies smilkstienā ašā
Veņas tas kambaņa logā
kā sargādams saimnieku miegu. —
Mauru pils ēnainās zālēs,
ne senējo dievnamu rūtis,
Nava tik krāsainu stiklu,
kas gaismu ar spožumu rāmu
Laistu no āra caur zaļiem
un sarkaniem, pelēkiem rakstiem,
Vietumis zeltījot šaurā
kā zobena iecirstā spraugā
Sauli — gar seģenes malām,
kas aizklāta kambaņa logam,*

*Saimniekiem diendusā ejot,
lai atpūstos acis, un telpa
Sanētu klusa un vēsa
un savrūpu šķirta no āra.
Rēpainā darboņa roka
ceļ lapu ar jaunākiem rakstiem,
Atvestu šorit no pasta
un izlasīt kārotu ilgi,
Tuvāk pie acīm un prāti
pirms miega vēl darbojas modri
Sēļzemes saimniekam stipram,
līdz galva uz spilvena atslīgst,
Rotāta sarkanām rozēm
un ēķelēm abējās pusēs,
Atvesta senmātes pūrā
no Sunākstes diženās dzimtaš.*

*Nava tik tvīkanas krēslas
ne naktij, ne rītausmai kautrai,
Sargājot siltumu tīru,
kas tiekas starp vīru un sievu
Atpūtā, dienvidus dusā,
un šūpo tos zeltainā vālā,
Līdzīgi raženai druvai
ar sauli un lietu kas viļņo
Dzīvības labajā elpā,
ko cilvēki dēvē par laimi.
Izsusē dūkstis un tērces,
un mālainās kraujas sāk plaisāt,
Slāpēs un karstumā skaudrā,
un saulīte palēnam laižas
Lejup no debesu kalna
un vakara cēlienā ieslīd,*

*Uzsmaidot bālāk un liegas
sev ieblakus segdama ēnas.
Rozoties kāpdams pār slieksni
nāk plašajā sētsvidū saimnieks,
Pārliecas akai un spaini,
kas tumšzaļi krāsota koka,
Nolaizdams lejup pēc ūdens
viņš ierauga rūsganu vardi
Lecot no siroba glumā
un noplunkšķot dziļumā spožā.
Debesis sakustas guņģi
un mākoņi iesmelas spainī . . .
Saimnieks tad atglaudis ūsas
jūt kāriģiem guldzieniem dzerdams
Zemzemes valgumu labu,
kas itin kā ņemdams ar roku*

Miegu no plakstieniem šauriem
un silušiem locekļiem aizdzen.
Pārlīcis plaukstu pār acīm
un vērodams laiku viņš dodās
Saimi no diendusas piecelt
un vadīt uz alksnāja pļavām.

V

*Pārklājot lapu no ēnā
un mitrumā auguša dadža
Dienvīdū ķērnētām sviestam,
kas bļodiņā rasaini dzeltāns,
Pāri triepts biežpienam mīkstumam
ar kaņotes veidotu rakstu;
Apsienot garkakla krūzi
ar linauta strēmeli tīru,
Saldeni skābajā pienā,
ar sīciņiem sviestainiem ziediem,
Neļaujot iekrist ne mušai,
ne snaicīties saulstaram smalkam;
Izvilktu šodien no cepla,
vēl remdenu, kukuli brūnu*

*Ieceļot ķerbelē vieglā,
un pārmetot kāšus pār plecu,
Saimniece ģērbusies balti
kā ciemoties dodas uz pļavām.*

*Gundegu zeltainā rakstā
un madaru čauganā miglā
Grāvmalas rotātas raibi
ar sarkanā dābola pogām,*

*Pīpenēm mirdzīgi baltām
un dzegužu mēļajām galvām,
Sīciņu smildziņu smalcē
kā senlaiku seģenes vizmo,*

*Nolikstot mirklīgā vēsmā,
kad saimnieces lindraku mala
Pieskaņas paejot garām
it līganā nesējas gaitā.*

*Saimniece iedama klausās
un vēlīga lēnīgi smaida:
Strazdiņš tā nesvilpo zarā,
ne tilviķis iezvana lietu,
Spārngalu vēzieniem smagiem
pār purviem un sūnākļiem skriedams,
Ganuzēns kāpis uz ciņa
kā vasaras meldiju spievā —
Zilgani zvanīni liecas
un sisenis atsaucas zālē
Sagraizot smilgas ar smalkām
un zaļganām gaņajām kājām,
Debesis mākoņi aizmaun
kā baltas un lēnīgas avis,
Saulīte apstājas lūkot
uz augstākās pazares eglei ...*

*Lumstoties luncina asti
un pieplok pie nācējas ceļiem
Ganiņa ticīgais palīgs
un modrigais sargātājs Duksis.
Brūnaļas papuves malā,
kas noecēt nebeigtā šorīt,
Plūkdamas ievāja ēnā
kā kāpostus sulīgo zāli,
Pazīstot saimnieces balsi
ceļ galvas un atsaucas īdot.
Dodama devīgām rokām
ik mutei pa garozas tiesai
Saimniece pakasa kaklus
un noglauda šīgada teļus,
Slavējot pratējo žiglo,
ar Duksi, kas nadzīgi cilpo,*

Pieganot palielo pulku
pa nostūriem palaistu gudri.
Brūnaļas noskatas žēli,
kad saimniece aizzūd aiz kalna,
Ganuzēns šmiukstīgi pārcērt
ar pātagu stājušos pulku
Vadīdams biezākā zālē
un ievāja paēnā platā.
Alksnāja pļavās, kur brūna
un lunkana upīte līčo,
Āriskās grāvmalās apses
un ēnaini ozoli jumjās,
Zilgalvju košuma kupla
un dābola tvanīgi balta
Piesētā zāle par sienu
ir žuvusi smārdīgi trausla.

Gabanas līdzienās rindās
kā palseņas vecītes stājas,
Grābekļi zibsnī kā šķēpi,
bet krāvēji mugurām slapjām
Atliecas taisni un sejās,
kas sviedros un brūnumā lāsma,
Atvāžas zibīgi smaidi,
kad atslīgstot krūmāja ēnā
Locekļi atlaižas slābi
un muķes pēc dzēriena sniedzas.
Launags zem debesīm ģiedrām
kā darbīgo godības šķietas, —
Uzviņām paveiktais darbā
stāv tuvumā liecinot labu,
Skubinot pasniegties rokām
pēc saimnieces atnestās maizes,

Baudāmas nopļautā pļavā
ar saldenu cienasta garžu.
Neaizliedz saimnieks, ne pati,
kad ēdamo neturot rokā,
Pasprūk pa pārdrošam jokam, —
re, Jānis, kas nerimstas ādā,
Izcēlis pacerē vardi,
uz pirkstgaliem pielīdis aizlaiž
Kuplajai Ievai aiz jakas,
kas šķēlumā dvīnīšus šūpo ...
Spārdoties, plēšot un spiedzot,
kā nelabā apsēsta meita
Upītes likumā metas,
lai lecēju slapjo un glumo
Izvilktu laukā un bailēm
pēc britiņa pārskrienot pirmām

Izgudrēm slapstoties liktu
to bezkaunās puisieša svārkos...
Noraušot asaru smieklos
vēl piestāsta senso miņu,
Dzirdētu atreizu reizēm
par vilku, kas pārkoņa laikā
Gāžoties lietum kā baltai
un briesmīgi šalcošai sienai
Atžērben meklējis tverties
pie meženes ābeles stumbra. —
Šņornieku vectēva vectēvs
ar meitu, ko cerējis savu,
Kasuši cēlienā sienu
pa tālino Rībnīcas pļavu,
Pērkons kad ierūcies skaudīgs
un debesīm samilztot māvis

Putaini pelēcīgs mākons
un iesācis pātagot pļavu
Spēcīgām, stāvinām strāvām
tik pēkšņi, ka skrējēji abi
Ābeli aizsniedzot aši
jau bijuši slapji līdz kauliem. —
Vectēva vectēvs šai roku
ap viduci aplicis droši,
Salicis stāvēdams serdē
tai simtgadu ābelei sīvai;
Likusi galvu uz pleca
šim spīvā un spriganā meita,
Atsilstot stiprajās rokās
tik mīksta kā vitola klūga ...
Kritot no debesīm pēkšņi
tā varējis rādīties pelēks,

*Milzenis nevis pa jokam,
bet krustiem kā kumelam pārnam,
Iesirmi svīlušām ciskām,
vilks dobumā dibenu bāzdams —
Salti un britiņu mēmi
ir vectēvs, ir cerētā meita,
Metuši mirkli viens otram —
sak, visādi brīnumi notiek! —
Vecaistēvs nebūtu šnornieks,
ja izstiepis stiegraino roku,
Zirgiem kas pakavus noplēš
un ēzeli novalda stāvus,
Neķertu vilkam aiz astes,
— Ej, pelēcīt, ko tu te meklē! —
Izrāvies, pašķīstot spalvām,
vilks paskrējis septiņi soļi,*

*Sācis ar vēderu laisties
un nokrisdams atstiepis asti...*

*Vecaistēvs paņēmis abus —
sev padusē trīcošo meitu,*

*Pārsviedis vilku pār plecu,
un svilpodams kāpis uz mājām. —*

*Ābeles celmu vēl šodien,
kad braucot uz Rībnicas pļavu,*

*Ežmalā samatīt varot, —
bet vilku un vectēvu stāstā...*

*Ceļoties izstaipās slaiki
pēc launaga pūtušies ļaudis,*

*Samanot knosīgi asu
pie miklajām mugurām sienu,*

*Dābola drupīgos gružus,
vai grīslī it neganti dzeļot,*

*Lokanu uzņemot dziesmu,
kas aizlīgo galotnēm pāri,
Vasaras plaukuma pilna
pret ģiedrajiem debesu grodiem,
Atsperas pabeigu darbam,
lai pelnītu vakaru agru
Sestdienas cēliena galā
kā svētdienas pastaro māsu.*

VI

*Vakara valganās vēdās
sāk garākas pastiepties ēnas,
Dābola laukam līdz vidum
jau pāri stīdz sētsvidus liepas,
Ābeles pārkāpj pār slitu
un rijas jumts sedzas pār grāvi,
Plato, gar olnīcas malu,
kur pienenes zēlušas lekņas. —
Pirtiņa vecā uz krasta
sāk vīstīties vilnainē baltā,
Itin kā aitiņas būtu
pirms cirpšanas mazgātas rasā
Jāņunakts auglīgā tvanā,
kad pasaule burvību pilna ...*

*Pirtiņa vecā ar durvīm
kā atvērtu bezzobu muti
Sagaida nesējas jaunas
ar kāšiem un pārpilniem spaiņiem
Susējas brūnganā ūdens,
kas smārdo kā skalbes un stiebri,
Ilgi vēl sakarsēts katlā
uz pirtskrāsnes kraupainā kupra.
Kubulu valganās acis
spīd pilnas un bailīgi tumšas,
Auklējot sejas, kas iekrīt
uz mirkli, kad meitas steidz gažām,
Atnesot pirtsslotas kuplas
un ķipjus, un bļodas un kočus,
Iemetot malku, vai lāvai
vēl notraucot pilienus treknus,*

*Žāvēto viduču mestos,
kas tvikuši nedēļu labu,
Sildoties paegļu dūmos
un lāsojot, žūstot un plīstot
Iesārtām, sulīgām rievām
un kļūstot par aizdaru krietnu,
Aiznestu klētī un kārtu
pie sijas, lai saimnieces tutens
Ziņas un apdoma vadīts
to sagrieztu pabiezās šķēlēs.
Saule jau birzī pār druvām,
kad puisieši sanāk kā saukti
Sētsvidū vezdami zirgus
un svilpojot dzirda pie siles,
Pārpilnas miltaina ūdens
un palaiž tos dārzā pa vaļai.*

Saimniece padala kreklus
un skujainas pakulu bikses,
Nātnām un gaišzilām stripām,
un bārkstainus, spīdošus dvieļus,
Skalotus Susējas straumē
un nokultus cieši ar vāli.
Vīru pulks sakustas steidzīgs
un saimniekam ejot pa priekšu,
Barvedim brangam un staltam,
tas aizzūd pa ābeļu dārzu,
Paslēpjas lazdās, kad ganiņš,
kas laidarā salaidis lopus,
Paspēdams cieti celt vārtus
un pātagu piesliet pie slitas,
Pakaļ jož lielajiem vīriem
vien aizgūtnēm paķerdams kreklus.

Puiši, kad saimnieks kāpj lāvā
pēc nedēļas svīduma sūra,
Zina, bez stundas, vai divām,
tas nemetīs miera ne pērties,
Vitējot spēcīgās miesas,
ne atreizu reizēm saukt skaļi:
— Garu met! Garu met! Jāni! —
Un puisis tad atspēries piesmeļ
Ķipi ar ūdeni saltu
un uzgāž uz akmeņiem karstiem,
Saceļot sirdīgu sutu
līdz zemajiem griestiem, pār lāvu,
Soliem, kas slapji un glumi,
un aizsītot dvasu ik vīram,
Iesākot slavēt pēc mirkļa
ir garu, ir metēju labu.

*Apāļie sienmaļu baļķi
un griesti, kas melni un seni,
Nodreb ik reizes, kad vīri
sāk pērties un valodas vērsties
Vareni vienkāršas spēkā
un sīvākas dažkārt par garu,
Atstāstot sensenas miņas
par ļaudīm un parašām krietnām.
Nosaucot vārdā ir lietas,
ir izdares mūžīgo māku,
Paceltu izteikas dzīvas
un apdvestu vīrišķas varas,
Gadsimtu gājumiem cauri
no vectēviem atstātu dēliem.
Muguras platās, kas maisus
ir cēlušas divpūru smagus,*

*Krūtis kā kalēja plēšas
un stiegraina ozola zariem
Līdzīgās dzelžainās rokas
sāk kūpēt, un lāso, un kvēlot,
Sarkanas, karstas un tīras,
kad vīru pulks priekšnamā iznāk.
Puiši pa krauju trauc lejup
un iemetas Susējas straumē
Dzesināt kvēli un sisties
ar kājām, līdz putaini viļņi
Griezdamies guņģos lec krastā
un balsis līdz kaimiņiem aizskan.
Saimnieks par nerimšām nosmīn
un apmaucis trijņiša bikses,
Uzvilcis kreklu un rasu
no pieres sev notraukdams saujā,*

*Palēnām kūpinot pīpi
ar vectēvu pirmie nāk sētā
Pasacīt sieviešu saimei,
lai steidzina vakara soli.*

VII

Ļautiņi mīlie, kad meitas
un vecenes, sievas ar bērniem,
Salasas pirtī un plikas,
ar vaļīgi palaistiem matiem,
Slapjiem pār mugurām grīstēs,
un miesām it mīlīgi kuplām,
Laistīties iesāk un berzties,
un pērties, un ūjināt priekā,
Krēslainā, tvanīgā telpā,
kur dvašas pus vilcienam pietiek —
Liekas, ka pazemie griesti
vēl zemāki nolīkst un tāla
Pasaule aizzūd un sadugst,
bet mūžīgās dzīvības dziņa

*Glabāta, kopta un laista,
un saņemta allaž ir pirtī,
Sievām reiz topot par mātēm
un audzējot meitas un dēlus.
Kaunīgi aizsedzot klēpjus
ar ķipjiem, pa tumšākiem kaktiem,
Meitas ar balsnējiem pleciem,
un briedumā stāvinām krūtīm,
Muguras mazgā vien' otrai
un noperas lapainām slotām,
Sasietām birzē no zariem,
kas dienvīdus pazarēs griezti
Baltajiem, smuidrajiem bērziem
un nava vēl žuvuši ilgi, —
Vairoties veceņu vārdu,
kas zviedzieniem līdzīgi izskan*

Lūkojot ķebļus kur pietupt
un aplaistīt locekļus liesos,
Pusstīvos, saliektos darbā
un mūžudien' nedienu šaustos.
Saimniece berzdama bērņus
it ašām un rūpīgām rokām
Mazgā tiem zābakus gūtos
no purvājā kliezējām dzērvēm,
Asarām noritot karstām,
kad spodrība pārlietu skaras
Sāpīgām, ieplēstām šāvām
un lūgties liek laist tos pa vaļai.
Sākdama stāstu kā vienai
sev pusbalsī dziedamu dziesmu
Saimniece zinīgi smaida
un lūkojas tumstošā telpā:

— *Senmāte Sunākstes silos*
bij augusi slaika kā egle,
Brūnganiem matiem līdz ceļiem
un plauku tik baltu kā līni
Straujupē mērkti, tad klāti,
un celti, un paisīti laikā . . .
Nerodot puisī sev lieti
un kārojot likteni zīlēt
Jaungada pusnaktī viedā
bij vientule slēpusies pirtī,
Aizlaižot kaimiņu sievas,
kas mīkstāka pirtsgara kāras
Nākušas allažiņ pērties
un palielīt svētību gūto;
Saimi, kā izgudrēm sakot,
ka peroties reibusi galva —

Mazgāšot ūdenī saltā
vēl pieri, lai vājumi pāriet,
Kamēr šī sapīšot matus
un aptīšot vainagā trīskārt.
(Zināt pirms nedrīkst ne dvēse
šo buršanos klusībā veiktu.)
Krāsni vēl smelgušas ogles
un atblāzma kubulā pilnā
Peldot kā zeltaina rāva
tai skāvusi atspulgā seju ...
Gredzens sen mirušās mātes,
kas trīsēdams karājies matā,
Apļojis lēnāk un lēnāk,
līdz apstājies — pilnmēness, šķītis,
Šūpojies atvara dzīlē.
Un zibošā aplodā mirkli

Rādījies melnīgsnējs, svešāds,
un smaidošs, bet nepazīts puisis ...
Drebuļi skāvuši kailo,
tik matiem vien apsegto stāvu
Senmātei Sunākstes pirtī,
un ogles jau slēpušās pelnos, .
Ienākot baismīgām ēnām
no tuvīniem siliem un lukstiem ...
Saimniecei stāstot šo miņu
kā stinguma pārņemtas meitas
Spieždamās cita pie citas
stāv glūnīgā, gaistošā gaismā,
Aizmirstot maziņo logu,
kas atvērts uz upmalas elkšņiem ...
Nelabi spiežot un ķipjiem
ar ziepainu ūdeni kritot,

Vairoties, bēgot un sedzot,
un piesaucot debesu tēvu,
Sievupulks pārbiedēts stāsta,
un nosplaujas trīsreiz pēc kārtas,
Redzējis velnu pie loga
ar ragiem un spurainiem matiem,
Rēcienā savilkta seju
un zobiem kā puspuīša Mikum,
Pavīdot mirkli un metot
kā šautru šeit izbailes lielas,
Izjaucot saimnieces teiksmu
un aplejot meitas ar kaunu,
Bērniem it drebīgi dīcot
un vecenēm pārmetot krustu.
Priekšnamā apvelkot kreklus
ar pirtekļiem pakulās austiem,

Izņaudzot ūdeni lieko
no matiem, kas rūgti dvesmo
Pirtsdūmu sīvumu jauktu
ar žāvētas cūkgaļas smārdu,
Sievieši pusbalsī čukstas
un nodrebot atceras ķēmu,
Apsedzot seģenes mīkstas
un pakrēslā pārkāpjot sliexni.
Rasainā zāle un zeme,
vēl glabājot šīsdienas sauli,
Skaņas ik kājai, kas viegla
un tvikana steidzas uz mājām.
Liepas vēl saglaužas lapām
un mēness aiz birstalas kāpdams,
Sarkans kā asinīs māvis,
it mūžīgi zinīgi nosmīn

*Vērodams cilvēku takus
un izdari, priekus un rūpes,
Gadskārtām līdzīgi nākot
un gaistot kā ievziedus upē.*

VIII

Lieveņa pusē, kur lekņas
aug saimnieces lolotās puķes
Kvēpinot vīraku grūtu
no patumsā atvērtiem kausiem,
Meitas uz britiņu stājas
un pušķojas katra ar citu
Smeldzīgi saldenā smārda
un nokrāsas atšķirtu ziedu,
Aiznesot istabā līdzī
nakts valguma vēso un balto
Jaunībai jūtamo jausmu,
kas maldina pilnmēness naktīs.
Stājot uz sliedzņa vēl Ieva,
ar saimnieci pārmiļot mirkli,

Kvēlīgā pusčukstā vaicā:

— *Vai senmāte Sunākstes pirti*

Pusnaktī vidēto puisī

reiz redzēja vaigu pret vaigu? —

Saimniece attraucot ātri,

lai vīrieši nejaustu sievu

Pirtižās aizsāktās miņas,

kā cielava pārkāpjot sliegsni,

Seģeni salokot saka:

— *Reiz piepildas pusnaktī pieburts.*

Atbrauca pārjūgā bērā

pēc līgavas šomāju viendēls,

Iebildīgs būdams tas sievu

pār pagastiem trijiem sev veda. —

Ieva kā magone uzdzied

un pievēršas zibīgā skatā

*Jānim, kas spođrajā kreklā
kā ķoniņš sēd saimniekam blakus.
Vīri ap galdu jau gaida:
cits lapodams avīzi jauno,
Apkopdams pīpi bez steigas,
vai noskūdams spoguļa lauskas
Rādītos rugājus žodam,
vai sestdienas vakara mierā
Apgriezdams nagus, kas cieti
un aplauzti savvaļā augot;
Vecaistēvs savējos savāc
un azotē saber ik drumsļu,
Ticēdams pietāstam senam,
ka pastarā dienā tos prasīs
Pēteris parādīt visus,
pie laišanas debesu vārtos. —*

Sasēžas sievas gar mūri
un atlaižot mazgātos matus
Celītes šķīrušas sukā
ar susekliem pieglaudot galvai,
Sapinot riestava resnās,
gan peļastu sīciņās bizēs;
Vijot ap galvu, vai rātni
aiz pakauša saveņot mezglā.
Puisieši tikavā noķert
pa sievieša matam, lai stieptu,
Pēdīgi pārraujot pušu
un izzinot cik kuņa špetna —
Červeļains norādot droši
uz ātru un negantu dabu,
Vieglītēm vilņains vien lēnai,
vai lumstīgai jauneklei esot.

*Sievas un meitas to zinot
ik matiņu uzlasa knaši,
Satinot kamolā cieši
met pavardā dziļi tos pelnos.
Lakatā dzeltāni bālā
ar brūngani mūsainu rakstu
Saimniece slēpusi vaigu,
kas kvēlo kā rudeņa ābols.
Tumšas un valgas kā zuši
tai bizes pār muguru smagi
Kuļājas kustoties soli,
kad ridājot ēdamo galdā
Karašas pelēku miežu,
kas sietiņā sabērtas kaudzē,
Viducī stata, bet krūzi,
kas zemrūse, pārpilna brūnā*

*Pateku alus no talkas,
dod saimniekam rokās, lai dala
Slāpušai puisiešu saimei,
kas veldzes pēc pāršanās kāro.
Dzeltāni acepto sieru
un liesumu sarkanās šķēlēs
Noliek uz rūzganiem šķīvjiem,
kas rotāti skujainu rakstu.
Sieviešiem saldena piena,
kas vakara slauciena, remdens,
Padzerties atnes, un medu,
kas šigada svieduma pirmā,
Saldi un vaskaini dvesmo,
liek pagaršot visiem pēc kārtas.
Aukle, kam puisēns jau klēpī,
vēl divus ņem blakus un atvēr*

*Sniegties ar karotēm bļodā
un apgriežot aplik tās laizīt
Kārumu biezo un labo,
kas spidēdams pāri tek žodam.
Čigāns reiz teicis: Ej, saimniek,
dod, lūdzams, kas tinas ap nažiem, —
Piemirsdams īsteno vārdu
tik pārlietu kārotam medum;
Puisieši pamērcē nažus
pēc saimnieka asmeņa platā,
Itin kā kaunētos tikot
pēc salduma slavēta allaž
Bērnu un sieviešu niķa,
kas nelaikā maitājot zobus.
Baltai un izberztai grīdai
kad pārrāpo prūsis var dzirdēt,*

*Klusa ir kļuvusi saime
pēc sestdienas maltītes vēlas.
Saimnieki savējā galā
ar bērniem iet vakara mierā,
Vectēvs pa kambari šauro
vēl krekšķinot čikstina gultu,
Lēnītēm grozoties cisās.
Tik pīpe kā vilka acs spīgo,
Circeņu mīļīgai dziesmai
ne britiņu neklūstot rīmtai.
Tēvreizi klusītēm skaita
zem sevis vēl pusmiegā aukle,
Aizmetot trīskāršu krustu
pār cilvēkiem, lopiem un sētu. —
Meitas steidz apslaucīt galdu
un pabarot suņus ar putru,*

*Paverot durvis tos rīdīt
pret zagļiem, pa parašai senai —
Nelūgts kas nācis, lai protas,
un patumsā kājām dod ziņu. —
Izejot sētsvidū visas
tās sačukstas, nostāj un vēro
Krēslaino ābeļu dārzu,
kur gaisma no saimnieka loga
Saimnieces atēnu smidru
ar vaļīgi palaistiem matiem,
Sukājot paceltām rokām
un naksnīgu apģērbu zīmē,
Tālu, līdz pagraba galam
un ozola stumburam resnam,
Zvaigznes kas galotnes zaros
jau šūpo kā zeltainas zīles.*

Susējas ličos un pļavās
milst, veļas un pieplokot zemu,
Pienaina pārlejas pāri
ik atvaram, gravai, bet dārzā
Iestiepj no upes vēl miklus
un balināt klājamus dvielus
Vēlīnā migla, — un meitas,
uz klētiņu iedamas gulēt,
Pārbrien tiem vieglītēm pāri
un aiziet ar rasainām pēdām.
Gulstoties čubinā cisas
un saliekot rokas pār krūtīm
Nopūšas silti un smagi
un ilgaini jaunekles tumsā,
Pusčukstus pieminot spokus,
kas pusnaktīs biedējot baisi.

Iespurdzas norijot smiekļus
vien Ieva, kas nebīstas velna:
— Pērnogad' Knāviņu kāzās
ar' dabūjām trūkties no spoka —
Atgādā, klētsaugšā, māsiņ,
bij sieviešiem guļama vieta.
Otrajā vakarā lēnas
no ēšanas, skriešanas, dančiem
Sakāpām īsi pirms pusnakts
jau laikus uz atdusu labu.
Klētsaugšas nospārē vieta
bij Knāviņu vectēva zārkam,
Ozola, izgrieztu krustu
pār vāku, un izkaltām kājām, —
Neba mums bailes, mēs drēbes,
kad gērbāmies, likām uz vāka;

*Palagos, vilnainēs, segās,
pēc tinušās laidāmieš sienā.
Māmuļas atsāka runas
par senējiem laikiem, kad spoki
Kapsētās, baznīcās, rijās
pa pusnaktīm mujušies apkārt.
Spocīgu dienvidus stāstu
par sievu, kas sarkanā bruncī
Skrienot pār laukiem kā auka
vēl teicēja nebeidza stāstīt,
Aprīma elpa uz brīdi
vai visām, pirms briesmīgais blāviens:
— Ļautiņi glābiet! — un sievas
pār galvu, pār kaklu pa kāpnēm,
Kāpšus, gan krišus, gan lēkšus,
gan lindrakos, krekkos, pusplikas*

Bēga no klētsaugšas bailēs,
jo zārka vāks pacēlās lēnām
Izkāpjot palagā tītam
un milzīgam tēviņam laukā, —
Pieplaku spilvenu kaudzei,
sak, nemanīs — redzēs, ko darīs.
Tebe! Un aizbēgot visām,
šis nosvieda palagu sienā,
Nospļāvās lielīgi smiedams —
un pazinu Kupšānu Jurku.
Domāju, žēl, sak, ka nava
man spaiņa ar ūdeni saltu,
Uzgāztu, pagāns, tev virsū,
par sieviešu nobili lielu. —
Kaimiņos ierejas Kāravs,
vai Krancis sāk neganti gaudot

Mēneša baltuma apmāts
un ausidams čukstienus klētī —
Stiga no sētas uz sētu
pa ličmalas atālu stiepjas,
Puiši kur snājuši agni
pie viņsētas jauneklēm ciemos.
Dieviņa baltumā vectēvs
nāk lēnitēm laukā un pastāv
Briņņu vērodams laiku
un čāpo uz pagraba galu,
Kastaņu paēnas apjums
un kāpdams pār pakaviem zālē
Mēness ko izkalis liedams
caur zarotni sudrabu tīru.
Miegam ir magoņu lapas,
tās pārklājas plakstiem un paliek
Valgas un siltas līdz rītam,
kad ausma tās sarkdama noplūc.

*Sargājiet sūnākļi, sili
un simtgados neskartie dumbri
Sēļzemes sēklu un sirdi!*

PIEZĪMES PAR SĒLUZEMES VĀRDIEM UN
IZTEICIENIEM :

- Plauka — seja, vaigs
Jozmenis — jostas vieta
Paldens — viegls, čagans, nesaspiests (tikko uzkrītis sniegs)
Nešjava — nesamais
Smārds, smārde — smarža
Atšūben — atpakaļ, atmuguriski
Apļk — apkārt
Ubags palīdis zem garozas — maize atcepusi
Iešņava — nekausētu aitu tauku pikucis ietīts tauku plēvē,
vai pūslī, labs dziedināšanas līdzeklis
Patāgs — Parocīgs
Sieka vērts — sieka lielumā
Užkurs — iegātnis
Pieprodīt — piepildīt
Miegt — spiest, turēt cieti
Tabaku svērt — snaust
Smilšu Mārtiņš — nāve
Rozīties — pēc piecelšanās izstaipīties
Sirobs — akas grods
Spievāt — sērīgi, žēli dziedāt (leiši spievā)
Atžēben — atmuguriski
Piertekļi, pierietekļi — jauna, rupja pakulu auduma piešu-
ve krekla apakšai, novalkātās un izdilušās vietā
Špetns — dūsmīgs
Zemrūse — zema, resna
Rīdāt — kārtot
Verškīties — viebties, raukt krunkas
Guņģis — aplis ūdenī, līdaka met guņģi
Snāt, aizsnāt — uzmanoties, paslepus iet

S A T U R Ā

MĀTES DĀRZĀ	7
Liepa	9
Kriņģelītes	10
Sarkanā roze	11
Kumelītes	12
Baltais plieders	13
Deviņvīruspēks	14
Puķu laistītāja	15
Susēja sveicina	16
Vilkābeles cilts	17
Dzintara dzīres	18
Liepu laikā	19
Latvijas koks	20
Atvasarā	21
Vasaras ābols	22
Apmākusies diena	23
Atvasara	24
Ziema	25
Ziemas saulgriežos	26
 MŪSU ZEME	 27
Atgriešanās	29
Pārnācējs	30
Mulsumā	31
Sonets ar kodu	32
Mēs un viņi	33
Sonets	34
Zemgalietai	35
Svešā pusē	36
Pavasaris dzimtenē	37
Šai laikā	38
Latvji dzied	39
Vecs koks	40
Svešos krastos	41
Baigā jausmā	42

Akmens	43
Mūsu zeme	44
MĒNESS NAKTĪ	45
Mīlestība	47
Pret nakti	48
Pastaiga naktī	49
Gaidītāja	50
Amulets	53
Bailes	54
Tava roka	55
Spangās	56
Lielie	57
Lata sieva	58
Vakara mesa	59
Ziedu šķirstā	60
Tu	61
Vakars zilajā zalonā	62
Atziņa	63
Grēcinieces sappi	64
Liāna un koks	65
Draudzība	66
Dusa zem dafodilēm	67
Portrets	68
Rotāja	69
Svece	70
Angelus	71
Ievu ziedā	72
Zied liepas	73
No rīta	74
Atvadas	75
Septiņpadsmit rozes	76
Laires meklētāji	77
Apburtā dārzā	78
SĒĻUZEMES SESTDIENA, poēma	79
Piezīmes par Sēļuzemes vārdiem un izteicieniem	173

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0307027684

1.70